

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Zyra e Kryeministrit/Ured Premiera/Office of Prime Minister
Zyra për Qeverisje të Mirë/Kancelarija za Dobro Upravljanje/Office on Good Governance

Platforma kombëtare për mbrojtje
nga diskriminimi për komunitetet
Rom, Ashkali dhe Egjiptian

RAPORT

**LUFTIMI I DISKRIMINIMIT BAZUAR NË
RASTET E PLATFORMËS KOMBËTARE
PËR MBROJTJE NGA DISKRIMINIMI PËR
KOMUNITETET ROM, ASHKALI DHE
EGJIPTIAN**

(2022-2024)

Prishtinë, 2025

PËRMBAJTJA

Shkurtesat	3
Fjalë hyrëse	4
1. Hyrje	5
2. Komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian në kontekst të diskriminimit përtej rasteve të raportuara në Platformë	7
2.1. Raportimi në Platformë i rasteve të diskriminimit ndaj komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian, dhe sfida e raportimit anonim	8
3. Mekanizmat institucionalë të mbrojtjes nga diskriminimi sipas LMD-së dhe Platforma kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian si mekanizëm mbështetës	10
3.1. Grupi teknik për mbrojtje nga diskriminimi për komunitet rom, ashkali dhe egjiptian në Republikën e Kosovës	10
4. Platforma kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian dhe rastet e raportuara nga qershori 2022 deri më 31 dhjetor 2024	13
4.1. Rastet të adresuara nga Platforma kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian	16
4.1.1. Rastet e raportuara në Platformën kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian që janë adresuar dhe trajtuar nga institucionet kompetente	16
4.1.2. Rastet e tjera të raportuara në Platformën kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian të cilat janë trajtuar dhe nuk kanë rezultuar me diskriminim	23
4.2. Rasti i varrezave rome në komunën e Mamushës - një rast që kërkon përkushtim juridik	27
5. Të drejtat që i janë shkelur pjesëtarëve të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian përmes rasteve të raportuara në Platformë	28
6. Ndikimi i Platformës kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian në luftimin e diskriminimit	29
7. Funksionimi i Platformës në aspektin teknik të raportimit të rasteve	31
8. Promovimi i Platformës kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian	36
9. Funksionimi i mekanizmave për mbrojtje nga diskriminimi dhe luftimin e tij përmes Platformës kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian	37
10. Rastet e trajtuara nga institucionet dhe pasqyrimi i tri (3) storieve të suksesit	40
10.1. Rasti A.P. dhe lirimi i pronës me aktgjykim të gjykatës	40
10.2. Rasti i 25 fëmijëve romë dhe ashkali në Fushë-Kosovë, dhe vërtetimi i diskriminimit të tyre	41
10.3. Rasti i nxënësës në SHMFU 'Selman Riza' në Fushë-Kosovë	41
11. Përfundimet dhe rekomandimet	42
SHTOJCA: PLATFORMA KOMBËTARE PËR MBROJTJE NGA DISKRIMINIMI PËR KOMUNITETET ROM, ASHKALI DHE EGJIPTIAN E PARAQITUR NË STATISTIKA	47

SHKURTESAT

1. **ANJF** - Agjencia për Ndhmë Juridike Falas;
2. **ASK** - Agjencia e Statistikave të Kosovës;
3. **Grupi Teknik** - Grupi teknik i punës për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian në Republikën e Kosovës;
4. **HEKS/EPER** - Hilfswerk Der Evangelischen Kirchen Der Schweiz;
5. **IAP** - Institucioni i Avokatit të Popullit;
6. **IKSHPK** - Instituti Kombëtar i Shëndetësisë Publike të Kosovës;
7. **KEC** - Qendra e Kosovës për Arsim;
8. **KEDNJ** - Konventa Evropiane për të Drejtat e Njeriut dhe Protokollet e saj;
9. **KFOR** - Nato Kosovo Force;
10. **KGJK** - Këshilli Gjyqësor i Kosovës;
11. **KKPK** - Këshilli Konsultativ për Komunitete;
12. **KPK** - Këshilli Prokurorial i Kosovës;
13. **Kushtetuta** - Kushtetuta e Republikës së Kosovës, 2008;
14. **LMD** - Ligji për Mbrojtjen nga Diskriminimi, nr. 05/L -021;
15. **MPB** - Ministria e Punëve të Brendshme;
16. **MSH** - Ministria e Shëndetësisë;
17. **Platforma** - Platforma kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian;
18. **SDC (Swiss Agency for Development and Cooperation)** - Agjencia Zvicerane për Zhvillim dhe Bashkëpunim;
19. **TdhK** - Terre des hommes Laussane në Kosovë;
20. **VoRAE** - Zëri i Romëve, Ashkalive dhe Egjiptianëve;
21. **ZQM/ZKM** - Zyra për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe kundër Diskriminimit/Zyra e Kryeministrit - Republika e Kosovës.

FJALË HYRËSE

Z. Habit Hajredini,

Drejtore i Zyrës për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe Kundër Diskriminimit

“Mos hesht! Raporto diskriminimin!”

Zyra për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe Kundër Diskriminimit/Zyra e Kryeministrit (ZQM/ZKM) është një nga mekanizmat kyç dhe më të rëndësishëm në Qeverinë e Kosovës, e mandatar me Ligjin për Mbrojtjen nga Diskriminimi konkretisht nenin 10 të këtij ligji. Roli kyç i Zyrës për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe Kundër Diskriminimit/Zyra e Kryeministrit është zhvillimi i politikave kundër diskriminimit, koordinimi dhe monitorimi i zbatimit të Ligjit për Mbrojtjen nga Diskriminimi dhe në veçanti forcimi i mekanizmave për mbrojtjen nga diskriminimi në nivelin e qeverisë qendrore dhe në nivel lokal.

Për ta përmbushur sa më mirë dhe në mënyrë efikase mandatin tonë, është krijuar edhe Grupi teknik për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian.

ZQM/ZKM ka vazhduar me punën dhe përkushtimin e saj për luftimin e diskriminimit, veçanërisht për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian, përmes Platformës kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian. Kjo platformë shënon një ndër sukseset kulmore në luftimin dhe parandalimin e diskriminimit për këto komunitetet dhe ka shërbyer si një mekanizëm shtesë, që ka ndihmuar institucionet e mandatuara me LMD-në, për ta luftuar diskriminimin.

Puna e bërë në vazhdimësi në kuadër të Platformës është meritë e përbashkët e punonjësve të ZQM/ZKM, ekipit profesional të angazhuar si dhe partnerëve që mbështesin punën e Platformës, respektivisht projektit “Drejtësia sociale për romët, ashkalitë dhe egjiptianë në Kosovë”, që zbatohet nga Terre des hommes Laussane në Kosovë (TdHK) në partneritet me organizatën “Zëri i Romëve, Ashkalive dhe Egjiptianëve” (VoRAE) dhe Swiss Church Aid (HEKS/EPER).

Megjithatë, puna jonë nuk do të ishte e mundur pa mbështetjen dhe besimin e pjesëtarëve të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian. Kjo punë e përbashkët ka rezultuar edhe me një numër të rasteve të raportuara dhe adresuara.

Në vazhdimësi, gjatë viteve 2022, 2023 por edhe gjatë vitit 2024, Grupi teknik për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian si dhe Platforma kanë adresuar në mënyrë të suksesshme një numër të madh të rasteve, duke faktuar, luftuar dhe parandaluar diskriminimin e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian.

Përgjatë viteve 2022, 2023 dhe 2024, Platformën e kanë karakterizuar shumë suksese, dhe njëra ndër to janë storiet e suksesit dhe përfundimi i dy (2) rasteve me aktgjykim të gjykatës kompetente, kurse në vitin 2024, suksesi është ngritur në 100% në raport me vitet paraprake, duke shënuar plot 18 raste që cilësohen se janë trajtuar me sukses.

Përgjatë gjithë viteve dhe deri tani, numri i vizitorëve në Platformë ka qenë mbi 20 mijë dhe ka mbi 800 llogari aktive të përdoruesve, që tregon shtrirjen e madhe tek komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian. Kjo tregon se Platforma tani është bërë një mekanizëm shumë i rëndësishëm për të luftuar diskriminimin, e cila po fiton besim ditë e më shumë.

Puna dhe suksesi nuk janë asnjëherë të mjaftueshëm, andaj, për të luftuar diskriminimin, mos heshtni, rastet e diskriminimit duhet t'i paraqesim në Platformën kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi! Raportoni në: www.raportodiskriminimin.org!

Përmes kësaj dritareje, me besim të plotë u bëj thirrje të gjithë pjesëtarëve të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian që janë të diskriminuar apo atyre që kanë njohuri për diskriminimin ndaj tyre, shfrytëzojeni Platformën kombëtare dhe “Mos heshtni-Raportoni Diskriminimin”.

1. HYRJE

Duke u bazuar në qëllimin e Ligjit nr. 05/L -021 për Mbrojtjen nga Diskriminimi (LMD) në bazë të kombësisë, apo lidhjes me ndonjë komunitet, zbatimi efikas i LMD-së është i rëndësishëm për të luftuar diskriminimin mbi baza etnike.

Ky raport është hartuar nga Zyra për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe kundër Diskriminimit/Zyra e Kryeministrit pasi neni 10 i LMD-së i jep detyrim ZQM-së/ZKM-së të paraqesë raport për zbatimin e LMD-së, me qëllim të luftimit të diskriminimit.¹

Me qëllim të luftimit të diskriminimit, për të përmbushur qëllimin e LMD-së, Zyra për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe kundër Diskriminimit/Zyra e Kryeministrit ka marrë nismë, dhe me mbështetje të partnerëve ka zhvilluar Platformën kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian. Ky raport ka për qëllim që të pasqyrojë gjendjen e diskriminimit të komuniteteve përkatëse, përmes rasteve të raportuara në Platformë, të cilat janë adresuar nga ekipi profesional i Platformës dhe institucionet kompetente sipas LMD-së. Po ashtu, raporti ka për qëllim të ofrojë një pasqyrë të luftimit të diskriminimit ndaj komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian, përmes rasteve të raportuara në Platformë.

Zyra për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe kundër Diskriminimit/Zyra e Kryeministrit, përveç raporteve të përgjithshme për zbatimin e LMD-së, në këtë rast së bashku me partnerët mbështetur nga projekti “Drejtësia sociale për romët, ashkalitë dhe egjiptianët në Kosovë», që zbatohet nga Terre des hommes Laussane në Kosovë (TdhK), në partneritet me organizatën “Zëri i Romëve, Ashkalive dhe Egjiptianëve” (VoRAE) dhe Swiss Church Aid (HEKS/EPER), dhe financohet nga Agjencia Zvicerane për Zhvillim dhe Bashkëpunim (Swiss Agency for Development and Cooperation), ka hartuar këtë raport për të pasqyruar zbatimin e LMD-së, në veçanti përkitazi me mbrojtjen nga diskriminimi të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian. Ky raport, përveç raporteve të përgjithshme për zbatimin e LMD-së, është bazuar edhe në rastet e raportuara në Platformë.

Në këtë raport janë përfshirë të gjitha rastet e raportuara dhe të trajtuara nga Platforma, që nga fillimi i punës së saj, deri në rastet e paraqitura në dhjetor 2024.

Raporti bazohet në një metodologji gjithëpërfshirëse, që pasqyron të dhënat për diskriminimin e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian përmes Platformës si dhe masat që janë ndërmarrë nga Republika e Kosovës për parandalimin dhe luftimin e diskriminimit për komunitetet në fjalë. *Metodologjia e këtij raporti përfshin:*

¹ Ligji nr. 05/L -021 për Mbrojtjen nga Diskriminimi, neni 10.7.

- Analizimin e të dhënave për diskriminimin e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian;
- Analizimin e të dhënave për rastet e paraqitura në Platformë, përfshirë edhe aspektin statistikor dhe trajtimin e tyre nga institucionet;
- Analizimin e **çështjeve të ngritura në lidhje me zbatimin e LMD-së** ndërlidhur me rastet e diskriminimit të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian, etj.

Në raport pasqyrohet puna e Platformës në një periudhë 30-mujore, duke filluar nga **qershori 2022 e deri në dhjetor 2024**. Raporti gjithashtu pasqyron analizën e rasteve të raportuara në Platformë, së bashku me statistikatat konkrete, përfshirë edhe rastet që janë trajtuar suksesshëm nga ana e Platformës lidhur me mbrojtjen nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian, si dhe aspektin e shkeljes së të drejtave të caktuara kushtetuese, me bazë diskriminimin.

2. KOMUNITETET ROM, ASHKALI DHE EGJIPTIAN NË KONTEKST TË DISKRIMINIMIT PËRTEJ RASTEVE TË RAPORTUARA NË PLATFORMË

Përveç rasteve të raportuara në Platformë, pjesëtarët e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian kanë raportuar ankesa dhe në institucionet e tjera kompetente për zbatimin e LMD-së. Raporti i Avokatit të Popullit për vitin 2023 tregon se IAP ka pranuar 38 ankesa për këto komunitete, dhe atë, 22 ankesa nga komuniteti ashkali, 19 ankesa nga komuniteti rom dhe 7 ankesa nga komuniteti egjiptian.² Avokati i Popullit, me 30 mars 2023, për të vërtetuar gjendjen e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian, ka vizituar lagjen “Adem Voca”, që u **përket këtyre komuniteteve në Mitrovicën e Jugut. Raporti i Avokatit të Popullit, ndër të tjera, lidhur me këtë vizitë ka theksuar:** *“Pjesëmarrësit nga komunitetet rom, ashkali dhe egjiptiane kanë shprehur shqetësimet e tyre lidhur me mungesën e kushteve elementare për jetesë, gjendjen e rëndë ekonomike dhe sociale, nivelin e lartë të papunësisë, pretendime për diskriminim nga organet komunale si dhe nga institucionet e tjera publike dhe private. Ndër problemet më shqetësuese dhe që kërkonte veprim urgjent të autoriteteve, qoftë atyre komunale por dhe të atyre qendrore, është prezenca e madhe e mbeturinave në rrugë por edhe brenda podrumeve dhe hyrjeve të banesave kolektive, të cilat paraqesin rrezik serioz për banorët. Bartja e mbeturinave, sipas banorëve nuk bëhet nga kompania e kontraktuar nga Komuna e Mitrovicës së Jugut, për shkak që banorët e kanë të pamundur pagesën e faturave për shkaqe ekonomike”.*³ Raporti i Progresit për Kosovën në vitin 2024, ndër të tjera, potencoi diskriminimin e grave të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian në fushën e arsimit, punësimit dhe qasjes në shëndetësi. Martesat e hershme, veçanërisht për gratë e këtyre komuniteteve, konsiderohen dhe vlerësohen si një fenomen shqetësues.⁴ Raporti i Progresit për Kosovën e cilëson Ligjin për Mbrojtjen nga Diskriminimi si joefektiv në luftimin e antigjipsizmit.⁵

Lidhur me diskriminimin e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian, Raporti për të Drejtat e Njeriut, i hartuar nga shoqëria civile, ndër të tjera thekson: *“Për dallim nga politikëbërja gjithëpërfshirëse, komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian në Kosovë përballen me diskriminim në bazë të përkatësisë së tyre etnike, përkundër Ligjit Nr. 05/L 021 për Mbrojtjen nga Diskriminimi, i cili parandalon diskriminimin në bazë të përkatësisë etnike. Stigma që i është vënë kulturës së tyre i ka shtyrë*

² Raporti Vjetor i Avokatit të Popullit, për vitin 2023, f. 16.

³ Po aty, f. 64.

⁴ Brussels, 30.10.2024 SWD(2024) 692 final COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT Kosovo* 2024 Report, f. 36.

⁵ Po aty, f. 38.

ata më tej drejt marginalizimit, duke rezultuar në qasje të pabarabartë në kujdesin shëndetësor, punësim dhe arsim”⁶.

Diskriminimi i komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian ishte trajtuar edhe në Raportin mbi zbatimin e Ligjit për Mbrojtjen nga Diskriminimi bazuar në rastet e raportuara në Platformën kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian, i publikuar në dhjetor 2023. Bazuar në rastet e Platformës dhe sipas këtij raporti, deri në dhjetor 2023, në Platformë kanë qenë të raportuara 39 raste të diskriminimit.⁷

2.1. Raportimi në Platformë i rasteve të diskriminimit ndaj komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian, dhe sfida e raportimit anonim

Platforma, Grupi Teknik, Zyra për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe kundër Diskriminimit/Zyra e Kryeministrit dhe partnerët mbështetës kanë inkurajuar në vazhdimësi raportimin e rasteve të diskriminimit në kuadër të Platformës. Për këtë arsye, partneri që mbështet Platformën, respektivisht Terre des hommes në Kosovë, ka investuar në avancimin e Platformës, në kuptim të raportimit më të lehtë të rasteve nga ana e viktimave potenciale të diskriminimit. Përditësimi dhe avancimi teknik i Platformës është bërë përgjatë vitit 2024, për ta lehtësuar paraqitjen e rasteve dhe pranimin e informatës kthyesë tek palët që raportojnë.

Megjithatë, edhe mungesa e raportimit të rasteve të diskriminimit përbën një sfidë në vete për institucionet e Republikës së Kosovës, dhe një gjë e tillë është vërejtur edhe nga rastet e raportuara në kuadër të Platformës.

Hezitimi i pjesëtarëve të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian për t'i raportuar rastet e diskriminimit vërehet edhe nga numri i ankesave të dërguara tek Avokati i Popullit përgjatë vitit 2022, duke pasur parasysh faktin që Avokati i Popullit është njëri ndër mekanizmat kryesorë të mbrojtjes nga diskriminimi. Numri i ankesave të paraqitura tek Avokati i Popullit për vitin 2022 është si në vijim: 10 romë; 12 ashkali; 2 egjiptianë⁸. Megjithatë, numri i raportueseve u rrit, sipas Raportit Vjetor të vitit 2023 të Avokatit të Popullit, nga 24 sa ishin në vitin 2022, në 38 në vitin 2023.⁹ Përsa i takon ankesave të paraqitura në vitin 2024, raporti i vjetor i Avokatit të Popullit thekson i publikuar me 31 Mars 2025 thekson, se 22 ankues ishin të komunitetit ashkali, 19 rom dhe 7 egjiptianë.¹⁰ Ndërkaq, ankesa të hetuar nga Avokati i Popullit, në vitin 2024, për nga përkatësia etnike, ishin: 5 raste të komunitetit ashkali, 7 raste të komunitetit rom dhe 3 raste të komunitetit egjiptian.¹¹

⁶ Raporti i Shoqërisë Civile për të Drejtat e Njeriut në Kosovë, 2023, maj 2024, f. 90.

⁷ Shih më shumë tek Raporti mbi zbatimin e Ligjit për Mbrojtje nga Diskriminimi bazuar në rastet e raportuara në Platformën kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian.

⁸ Përmbledhje e Raportit Vjetor të Avokatit të Popullit 2022, maj 2023, f. 9.

⁹ Raporti Vjetor i Avokatit të Popullit, për vitin 2023, f. 16.

¹⁰ Raporti Vjetor i Avokatit të Popullit, për vitin 2024, f. 16.

¹¹ Po aty, f.18.

Hulumtimi Kombëtar mbi Antigjipsizmin në Kosovë, i publikuar në maj 2022, lidhur me raportimin e rasteve të diskriminimit nga pjesëtarët e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian, ka gjetur se njëra ndër arsyt e hezitimit të raportimit të rasteve është mostrajtimi i duhur i tyre nga ana e institucioneve. Po ashtu, disa frikësohen që nuk kanë prova të mjaftueshme për rastin, kurse disa të tjerë nuk kanë dijeni se si të raportojnë rastin. Për këtë arsye, shumica e raportuesve frikësohen të bëjnë raportimin pasi që besojnë që rasti i tyre nuk do të mund të trajtohet siç duhet.¹²

Edhe në kuadër të rasteve të raportuara në Platformë është vërejtur një hezitim i raportimit të rasteve për mbrojtje nga diskriminimi. Kjo mund të matet duke pasur parasysh numrin e madh të rasteve anonime që janë raportuar, për çka edhe shumë raste nuk kanë mundur të adresohen, në mungesë të palës së dëmtuar apo palës anonime. Megjithatë, duhet të inkurajohen vazhdimisht pjesëtarët e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian që, me rastin e raportimit të rasteve në Platformë, të vendosin një numër të kontaktit të tyre ose kontakt tjetër, në mënyrë që të kontaktohen dhe të vendosin nëse nuk dëshirojnë që identiteti i tyre të zbulohet. Një gjë të tillë e mundësojnë rregullat e vendosura nga Grupi Teknik për Platformën. ZQM/ZKM dhe OJQ-të që promovojnë të drejtat e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian duhet të luajnë një rol aktiv që t'i inkurajojnë komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian për t'i identifikuar dhe raportuar rastet në Platformë. Kjo mund të bëhet përmes takimeve më të shpeshta me komunitetet. Kështu, nga 11 raste të paraqitura në vitin 2022 në Platformë, 6 prej tyre, ose mbi 50%, kanë qenë anonime. Në anën tjetër, nga 21 raste sa janë raportuar në Platformë në vitin 2023, 11 prej tyre ose 50% kanë qenë të raportuara si anonime. Kjo tregon gjithashtu për një gjendje të hezitimit të paraqitjes së rasteve nga ana e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian, duke pasur parasysh shkallën e anonimitetit të rasteve të raportuara. Raportimet anonime mund të lidhen edhe me frikën për të raportuar haptazi rastin, një konstatim ky që Avokati i Popullit e ka dhënë në raportin e vitit 2022.

Ndërkohë, **në vitin 2024**, në Platformë janë paraqitur 13 raste deri në hartimin e këtij raporti (31.12.2024). Ajo që është vërejtur për dallim nga vitet e tjera është fakti se vetëm një rast është paraqitur si rast anonim.

¹² Ann Morton Hyde - Dr Iulius Rostas - Drenushë Telaku - Delia Spatareanu, "National Research on Antigypsyism in Kosovo", maj 2022, f. 56.

Bazuar në rastet e raportuara në Platformë, kryesisht është vërejtur hezitim i palëve raportuese që të bashkëpunojnë për trajtimin e rasteve në institucionet kompetente, duke refuzuar që të përgjigjen ose të sjellin prova për atë që kanë pohuar me rastin e raportimit.¹³ Në bazë të analizës së ekipit të platformës, ky hezitim ka ndodhur për arsyet si në vijim:

- 1.** Mosnjohja e palëve lidhur me konceptin e diskriminimit;
- 2.** Pamundësia për të siguruar prova të mjaftueshme për rastin e paraqitur, duke u bazuar vetëm në përshkrimin e ngjarjes pa elemente të tjera mbështetëse;
- 3.** Konfuzioni mes konceptit të mbrojtjes nga diskriminimi dhe ndihmës juridike falas, duke i ngatërruar këto dy aspekte me nevojat specifike për ndihmën juridike të këtyre komuniteteve;
- 4.** Mungesa e njohurive të nevojshme për raportimin e rasteve.

Raportimi i rasteve në mënyrë anonime mund të cilësohet po ashtu një sfidë në raportimin e rasteve të diskriminimit nga komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian, e cila duhet të adresohet me kujdes nga Grupi Teknik, Zyra për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe kundër Diskriminimit/Zyra e Kryeministrit, partnerët dhe institucionet kompetente për zbatimin e LMD-së.

Megjithatë, siç u theksua, në vitin 2024 ka pasur përmirësim të këtij komponenti, duke rezultuar vetëm në një rast të raportuar në mënyrë anonime.

¹³ Kjo ka ndodhur në rastin e raportuar nga K.K. dhe në rastin e L.Q, të cilët nuk janë paraqitur për të sjellë dëshmi për atë që kanë pohuar kur kanë raportuar rastin në Platformë.

3. MEKANIZMAT INSTITUCIONALË TË MBROJTJES NGA DISKRIMINIMI SIPAS LMD-së DHE PLATFORMA KOMBËTARE PËR MBROJTJE NGA DISKRIMINIMI PËR KOMUNITETET ROM, ASHKALI DHE EGJIPTIAN SI MEKANIZËM MBËSHTETËS

Në kuptim të mekanizmave institucionalë për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian, si udhërrëfyes duhet të merret Ligji në fuqi nr. 05/L -021 për Mbrojtjen nga Diskriminimi (LMD). Si mekanizma institucionalë për mbrojtje nga diskriminimi mbi baza etnike dhe të gjitha llojet e tjera të diskriminimit janë: Avokati i Popullit, gjykatat kompetente, Zyra për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe kundër Diskriminimit/Zyra e Kryeministrit, ministritë dhe komunat përmes zyrtarëve të caktuar për raportim të diskriminimit; Prokurori i Shtetit dhe Policia e Kosovës, kur diskriminimi rezulton me vepër penale, si dhe institucionet e tjera, sipas mandatit me ligje të veçanta, siç është rasti me Inspektoratin e Arsimit etj.

Ndërkaq, si mekanizma mbështetës (alternativë) për parandalimin dhe luftimin e diskriminimit ndaj pjesëtarëve të komuniteteve joshumicë rom, ashkali dhe egjiptian janë: Grupi teknik i punës për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian si dhe Platforma kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian, e cila funksionon në kuadër të Grupit Teknik dhe administrohet nga Zyra për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe kundër Diskriminimit/Zyra e Kryeministrit, si sekretariat i Grupit Teknik.

Nga numri i rasteve të raportuara deri më tani në kuadër të Platformës, dhe duke pasur parasysh bashkëpunimin ndërinstitutional, është dëshmuar se Platforma ka funksionuar si një mekanizëm alternativ që ka ndihmuar institucionin në zgjidhjen e rasteve të diskriminimit ndaj komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian.

Numri prej 51 rasteve të raportuara në Platformë dhe 18 rasteve të adresuara me sukses deri tani është tregues i qartë për bashkëpunim në mes të ekipit të Platformës dhe institucioneve të tjera kompetente për zbatimin e LMD-së.

3.1. Grupi teknik për mbrojtje nga diskriminimi për komunitet rom, ashkali dhe egjiptian në Republikën e Kosovës

Grupi teknik për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian u themelua në vitin 2020, me vendim të Kryeministrit të Republikës së Kosovës, si mekanizëm institucional për t'i adresuar rastet dhe për të luftuar diskriminimin ndaj këtyre komuniteteve mbi të gjitha bazat që i parasheh legjislacioni i zbatueshëm. Ndër të tjera, ky grup mori si obligim që t'i adresojë të gjitha ankesat për t'i mbrojtur nga diskriminimi pjesëtarët e këtyre komuniteteve.¹⁴ Përveçse Kushtetutën e Kosovës dhe LMD-n, Grupi Teknik ka për qëllim që të zbatojë edhe Deklaratën e Partnerëve të Ballkanit Perëndimor për integrimin romëve, në kuadër të procesit të zgjerimit të Bashkimit Evropian.

Fushëveprimi kryesor i Grupit Teknik është mbrojtja e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian nga diskriminimi.¹⁵ Në përbërjen e Grupit Teknik përfshihen përfaqësuesit e institucioneve të Republikës së Kosovës, si përfaqësuesit e ministrive përkatëse, dy (2) përfaqësues nga Zyra për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe kundër Diskriminimit/Zyra e Kryeministrit, Këshilli Prokurorial i Kosovës (KPK), Këshilli Konsultativ për Komunitete (KKPK), Institucioni i Avokatit të Popullit (IAP), dhe përfaqësues të shoqërisë civile, ndër të tjerësh.¹⁶ Në vazhdim, marrë parasysh nevojat, përbërja e Grupit Teknik është plotësuar tutje me partnerët të tjerë relevantë, duke qenë se me vendim lejohet një gjë e tillë. Zyra për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe kundër Diskriminimit/Zyra e Kryeministrit mbetet kryesuese e Grupit Teknik, dhe gjithashtu ka mandat udhëheqjen e sekretariatit të këtij grupi.

Fushëveprimi i Grupit Teknik përfshin çështjet vijuese:

1. Përgjegjësinë për t'i zbatuar çështjet që dalin nga Deklarata e Partnerëve të Ballkanit Perëndimor për integrimin e romëve, në kuadër të procesit të zgjerimit të Bashkimit Evropian;
2. Bashkëpunimin me institucionet përgjegjëse për t'i adresuar ankesat nga pjesëtarët e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian për diskriminimin ndaj tyre;
3. Procedimin e ankesave kundër diskriminimit të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian tek institucionet kompetente;
4. Bashkëpunimin me institucionet përgjegjëse për të siguruar mbështetje ligjore, për të siguruar mbrojtjen nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian;
5. Realizimin e aktiviteteve për vetëdijesimin e publikut, për të parandaluar diskriminimin ndaj komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian;
6. Zbatimin e aktiviteteve të tjera që kanë për qëllim adresimin e rasteve të diskriminimit ndaj komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian.¹⁷

¹⁴ Vendimi i Kryeministrit të Republikës së Kosovës, nr. 139/2020, datë 11.09.2020, pika 3.1.

¹⁵ Po aty, pika 1.

¹⁶ Po aty, pika 1.

¹⁷ Vendimi i Kryeministrit të Republikës së Kosovës, nr. 139/2020, datë 11.09.2020, pika 3.

Me qëllim të zbatimit të mandatit të këtij grupi, Zyra për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe kundër Diskriminimit/Zyra e Kryeministrit ka themeluar Platformën kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian. Kjo platformë është duke shërbyer si mekanizëm alternativ për luftimin e diskriminimit për këto komunitete dhe si mekanizëm mbështetës që zbaton mandatin e Grupit Teknik, i cili është krijuar sipas vendimit të Kryeministrit për themelimin e këtij grupi.

Përgjatë viteve 2021, 2022 dhe 2023, me qëllim të adresimit të çështjeve për mbrojtjen nga diskriminimi ndaj komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian, Grupi Teknik ka mbajtur 8 (tetë) takime.¹⁸ Grupi Teknik, sipas vendimit për themelimin, duhet t'i mbajë së paku 4 takime brenda vitit, duke përfshirë një takim në çdo 3 muaj. Në anën tjetër, për vitin 2024, Grupi Teknik ka mbajtur 2 takime të rregullta dhe 2 sesione informuese përkitazi me çështjen e Platformës dhe promovimin e punës së saj.¹⁹

Në takimet e Grupit Teknik, përveç anëtarëve, sipas vendimit për themelimin, ftohen edhe organizata të tjera të shoqërisë civile.

Me qëllim të funksionimit të mirë, siç u tha më sipër, punën e Grupit Teknik e organizon Zyra për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe kundër Diskriminimit/Zyra e Kryeministrit, dhe ky grup, përfshirë edhe Platforma, mbështeten nga stafi profesional me ekspertizë ligjore dhe ai administrativ që analizojnë dhe përcjellin rastet që raportohen në Platformë, hartojnë shkresat për adresimin e këtyre rasteve tek institucionet kompetente dhe hartojnë rekomandime konkrete për nevoja të Grupit Teknik.

Nga rastet që janë trajtuar nga ekipi profesional që mbështetin Grupin Teknik dhe Platformën, 2 prej tyre janë raportuar në Grupin Teknik, kurse 5 prej tyre në Zyrën për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe kundër Diskriminimit/Zyra e Kryeministrit, gjatë vitit 2019, përderisa Grupi Teknik nuk ka qenë akoma i themeluar.

Që nga lansimi i Platformës, 47 raste të reja janë paraqitur direkt në Platformë. Kjo tregon që Platforma ka pasur një efekt të rëndësishëm në aktivizimin e Grupit Teknik dhe plotësimin e përmbushjes së mandatit të tij. Pas lansimit të Platformës, edhe rastet e raportuara në vitin 2020 në Grupin Teknik dhe në vitin 2019 në Zyrën për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe kundër Diskriminimit/Zyra e Kryeministrit janë regjistruar dhe trajtuar nga Platforma, dhe kjo ka rritur numrin total të rasteve në platformë në 39 raste deri më 15 nëntor 2023, dhe 52 raste deri më 31 dhjetor 2024.

Që nga themelimi, Grupi Teknik ka luajtur rolin e një mekanizmi funksional të rëndësishëm që ka

¹⁸ Takimet e Grupit Teknik të mbajtura më: 18.05.2021; 04.08.2021; 25.11.2021; 29.03.2022; 05.09.2022; 15.12.2022; 07.02.2023; 11.07.2023

¹⁹ Takimet e Grupit Teknik të mbajtura më: 20.05.2024 dhe 10.10.2025 si dhe takimet apo sesionet e mbajtura më 09.09.2024 dhe më 18.11.2024.

shërbyer si bazë e funksionimit të Platformës. Varësisht nga rastet e raportuara në Platformë, Grupi Teknik ka krijuar qëndrime dhe vlerësime për luftimin e diskriminimit. **Gjatë vitit 2024**, Grupi Teknik ka mbajtur takime të rregullta me IAP-in, me qëllim të koordinimit dhe bashkërendimit të veprimeve për luftimin e diskriminimit për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian. Siç u theksua edhe më sipër, përveç takimeve të rregullta, Grupi Teknik ka praktikuar edhe mbajtjen e sesioneve në formë takimesh me mekanizmat përkatës për luftimin e diskriminimit. Këto sesione informuese (takime) janë si në vijim:

Takime informuese në mes të Grupit Teknik dhe nivelit qendror e atij lokal: Më 9 shtator, 2024 u organizua një sesion informues me 23 pjesëmarrës, me Zyrtarët për Mbrojtje nga Diskriminimi në nivel qendror, dhe me Njësinë për të Drejtat e Njeriut në komunat e Republikës së Kosovës, i cili u fokusua në mekanizmat raportues të diskriminimit ndaj komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian, përkatësisht Platformën kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet në fjalë. Takimi u organizua nga Zyra për Qeverisje të Mirë /Zyra e Kryeministrit, me mbështetje të TdhK-së.²⁰ Ky sesion informues ka pasur për qëllim të ofrojë një pasqyrë të detajuar mbi Platformën kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian, dhe rolin e saj në mbrojtjen e këtyre komuniteteve nga diskriminimi. Përgjatë kësaj ngjarjeje, pjesëmarrësit kanë pasur mundësinë të kuptojnë më shumë rreth aspekteve kushtetuese dhe ligjore që mbulojnë mbrojtjen nga diskriminimi, mekanizmat për mbrojtjen nga diskriminimi, respektivisht Platformën, si funksionimin dhe bashkëpunimin ndërinstytucional në këtë fushë.

Po ashtu u organizua edhe sesioni informues për Platformën kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian www.raportodiskriminimin.org. Qëllimi i këtij sesioni ishte ngritja e vetëdijes së komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian mbi rolin dhe funksionimin e Platformës dhe mënyrat e raportimit në rast të diskriminimit. Sesioni informues u organizua nga Zyra për Qeverisje të Mirë /Zyra e Kryeministrit në bashkëpunim me organizatën Advancing Together. Në këtë sesion morën pjesë 19 përfitues.²¹

²⁰ Raportimi nga Zyra për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe kundër Diskriminimit/Zyra e Kryeministrit, datë 21.11.2024.

²¹ Sesioni informues i organizuar në nivel të Grupit Teknik, më 18.11.2024.

4. PLATFORMA KOMBËTARE PËR MBROJTJE NGA DISKRIMINIMI PËR KOMUNITETET ROM, ASHKALI DHE EGJIPTIAN DHE RASTET E RAPORTUARA NGA QERSHORI 2022 DERI MË 31 DHJETOR 2024

Platforma kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian është themeluar nga Qeveria e Republikës së Kosovës për t'i mbështetur vlerat e përcaktuara në Kushtetutën e Kosovës dhe për të luftuar diskriminimin ndaj komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian. Me përkushtim për të luftuar dhe parandaluar diskriminimin ndaj këtyre komuniteteve, Platforma përbën një masë afirmative shtesë për të siguruar trajtim të barabartë për të gjithë qytetarët e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian. Platforma është lansuar në qershor të vitit 2022 dhe, që nga lansimi i saj e deri më 31 dhjetor 2024, janë bërë 30 muaj punë e këtij mekanizmi.

Menaxhuar nga Zyra për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe kundër Diskriminimit/Zyra e Kryeministrit dhe mbështetur nga projekti *"Drejtësia sociale për romët, ashkalitë dhe egjiptianët"* që zbatohet nga TdhK në partneritet me organizatën VoRAE dhe HEKS/EPER, dhe financohet nga Agjencia Zvicerane për Zhvillim dhe Bashkëpunim, Platforma ka për qëllim që t'i shërbejë Grupit teknik të punës për mbrojtjen nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian në Kosovë. Grupi Teknik, përmes projektit *"Drejtësia Sociale për romët, ashkalitë dhe egjiptianët"*, siç u tha, përveç Platformës mbështetet edhe nga eksperti ligjor dhe administratori i Platformës të cilët lehtësojnë dhe mbështesin Grupin Teknik, e mbi të gjitha nga raportuesit e rasteve gjatë gjithë procesit që nga raportimi e deri tek përfundimi dhe adresimi i rastit.²²

²² Shih më shumë tek raporti Mbrojtja nga diskriminimi - një përmbledhje gjithëpërfshirëse e përpjekjeve një vjeçare të Platformës kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet, rom, ashkali dhe egjiptian (2022-2023), versioni shqip, f. 4-5.

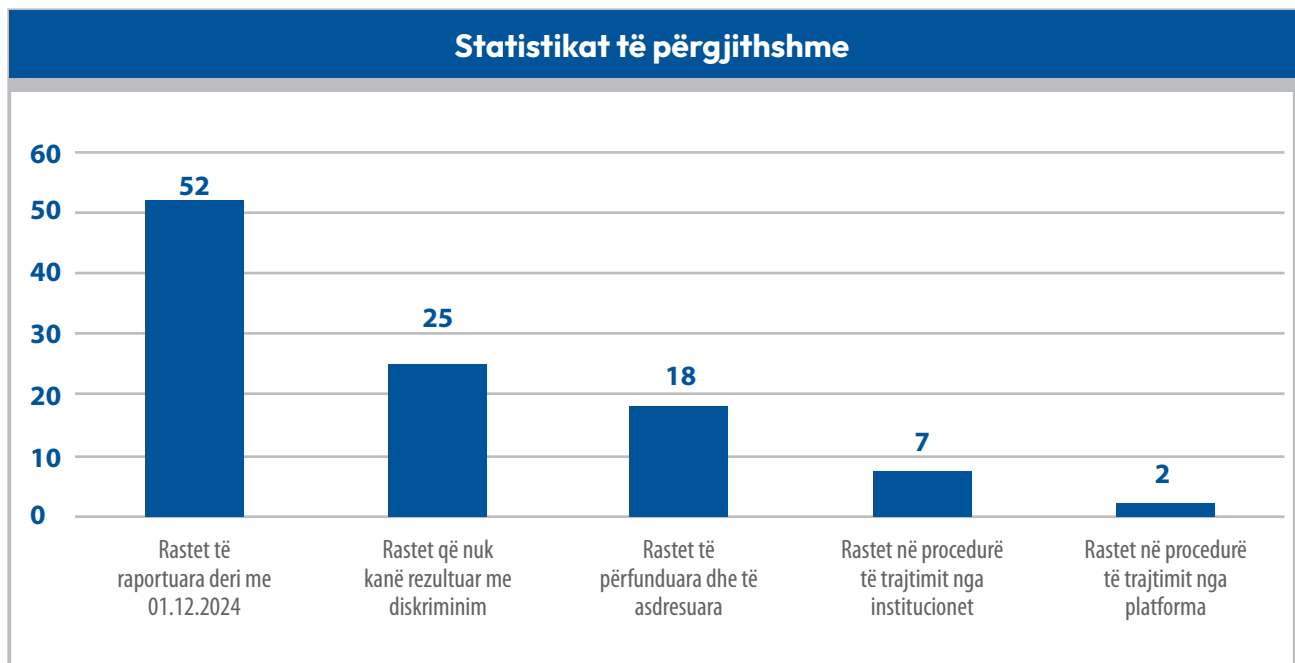

TABELA: Statistika të përgjithshme për Platformën kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian lidhur me rastet e raportuara.

Që nga lansimi i saj e deri më 31 dhjetor 2024, Platforma ka pasur gjithsej **21,896 vizitorë**. Në total janë **872 llogari të hapura dhe aktive**.

Platforma operon me një mision të qartë për t'i pranuar dhe trajtuar rastet e diskriminimit të drejtpërdrejtë, të tërthortë, kolektiv si dhe format e tjera të diskriminimit ndaj komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian. Ajo synon të sigurojë qasje të barabartë dhe të lehtësojë raportimin e rasteve të diskriminimit, me fokus të veçantë në komunitetet e lartpërmendura rom, ashkali dhe egjiptian. Platforma gjithashtu luan një rol vendimtar në rritjen e ndërgjegjësimit për legjislacionin përkatës dhe mekanizmat institucionalë për mbrojtjen nga diskriminimi. Duke mbështetur vizionin e trajtimit të barabartë kushtetues dhe ligjor për të gjithë qytetarët e Kosovës, pavarësisht nga karakteristikat e ndryshme personale, Platforma përpiqet të nxisë një shoqëri pa diskriminim ndaj komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian në bazë të gjinisë, moshës, statusit martesor, gjuhës, paaftësisë fizike ose mendore, orientimit seksual, kombësisë, opinionit ose besimit politik, fesë ose besimit, përkatësisë etnike ose shoqërore, racës, pasurisë, lindjes ose ndonjë statusi tjetër.²³

Platforma shërben si një rrugë jetike për qytetarët pjesëtar të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian për t'i raportuar rastet e diskriminimit, pavarësisht se kur dhe ku ato ndodhin. Ajo synon të promovojë bashkëpunimin ndërmjet institucioneve, organizatave të shoqërisë civile, mediave dhe qytetarëve për të luftuar dhe parandaluar në mënyrë aktive dhe efektive diskriminimin ndaj këtyre komuniteteve. Përveç rolit të saj si mekanizëm raportues, Platforma është një qendër informacioni gjithëpërfshirëse, që ofron përditësime mbi rastet e diskriminimit,

²³ Po aty.

masat parandaluese, legjislacionin kombëtar dhe ndërkombëtar për mbrojtjen nga diskriminimi, aktivitetet e ndryshme që organizohen nga Qeveria dhe Zyra për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe kundër Diskriminimit/Zyra e Kryeministrit dhe raportet vjetore. Platforma virtuale përfshin një faqe interneti, bazë të dhënash dhe aplikacionin mobil për përdoruesit, të përditësuar rregullisht me materiale politikash dhe praktike, duke përfshirë legjislacionin rajonal dhe kombëtar, procedurat operative dhe udhëzimet.²⁴

Përdoruesit e Platformës mund t'i raportojnë drejtpërdrejtë rastet e diskriminimit, qoftë në lidhje me përvojat e tyre apo incidentet që kanë parë, edhe nëse nuk janë të përfshirë drejtpërdrejt.

Ekipi i Platformës punon duke u bazuar në parimin e konfidencialitetit të palëve dhe ruajtjes së fshehtësisë zyrtare, në trajtimin e rasteve të raportuara. Të gjitha rastet e raportuara shqyrtohen tërësisht nga stafi profesional dhe u referohen në mënyrë adekuate institucioneve përkatëse, në përputhje me Ligjin në fuqi për Mbrojtjen nga Diskriminimi (LMD).²⁵

Themelimi i Platformës është përmendur edhe në Raportin e Progresit 2023, ku Platforma vlerësohet si një mekanizëm për adresimin e rasteve të mbrojtjes nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian. Megjithatë, theksohet që LMD-ja mbetet joefektive për luftimin e antigjipsizmit.²⁶

4.1. Rastet të adresuara nga Platforma kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian

Përgjatë periudhës nga themelimi e deri më 31 dhjetor 2024, në Platformë janë raportuar gjithsej 52 raste, të cilat mund të ndahen në dy kategori si në vijim:

- 1.** Rastet e raportuara në Platformë dhe që janë adresuar dhe trajtuar nga institucionet kompetente;
- 2.** Rastet e tjera të raportuara në Platformë, të cilat nuk kanë rezultuar me diskriminim por janë trajtuar nga Platforma.²⁷

4.1.1. Rastet e raportuara në Platformën kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian që janë adresuar dhe trajtuar nga institucionet kompetente²⁸

Nga 30 muaj të punës së saj, nga të gjitha rastet e pranuar në Platformë, 18 prej tyre janë adresuar në tërësi nga institucionet, kurse 7 raste janë në procedurë duke u trajtuar, dhe të njëjtat marrin kohë për shkak të procedurave institucionale të trajtimit gjyqësor ose procedurat

²⁴ Po aty.

²⁵ Po aty.

²⁶ Kosovo 2023 Report, Brussels, 8.11.2023, SWD(2023) 692 final, f. 41.

²⁷ Kjo kategori e rasteve sqarohet në seksionin e radhës 5.1.2.

²⁸ Rastet nga 1-8 të kësaj kategorie janë trajtuar edhe në raportin Mbrojtja nga diskriminimi - një përmbledhje gjithëpërfshirëse e përpjekjeve një vjeçare të Platformës kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian (2022-2023), versioni shqip, f. 12-13.

e tjera. Këto 7 raste përfshinë procedurën në Polici, Prokurori (procedurë penale), Avokatin e Popullit, gjykatat kompetente (çështje administrative dhe civile).

1. Rasti i diskriminimit kolektiv ndaj komunitetit rom nga Obiliqi:

Lloji: Diskriminim kolektiv

Përshkrimi: Rasti përfshin komunitetin rom nga Obiliqi, të cilët po përjetojnë diskriminim në lidhje me qasjen në banim dhe forma të tjera të pronës. Platforma kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian ka përgatitur një raport të veçantë dhe ia ka përcjellë Avokatit të Popullit. Ky rast është adresuar nga Avokati i Popullit sipas një raporti ex-officio, të publikuar më datë 18.11.2023.

2. Rasti i diskriminimit nga Policia e Kosovës ndaj një pjesëtari të komunitetit rom:

Lloji: Diskriminim individual/pjesëmarrja në çështjet publike

Përshkrimi: Një pjesëtar i komunitetit rom pretendon se është diskriminuar nga Policia e Kosovës për shkak se të njëjtit nuk i është lejuar organizimi i lirisë së tubimit, në kohën e pandemisë COVID-19. Platforma ka kryer një hetim dhe ka vendosur bazat e diskriminimit. Rasti tani është duke u shqyrtuar nga Gjykata Themelore kompetente, bazuar në nenet përkatëse të Ligjit për Mbrojtjen nga Diskriminimi. Ndonëse LMD-ja përcakton mundësi që rastet e diskriminimit të trajtohen me urgjencë nga gjykatat, që nga viti i paraqitjes së këtij rasti në gjykatë, akoma nuk ka pasur ndonjë vendim.

3. Rasti i diskriminimit ndaj një gruaje nga komuniteti rom:

Lloji: Diskriminim individual që përbën vepër penale

Përshkrimi: Një grua nga komuniteti rom po përballet me diskriminim mbi baza të shumta, duke përfshirë diskriminimin në bazë të veprave penale. Platforma ka bërë një raport të posaçëm duke theksuar diskriminimin përmes sulmit fizik (veprës penale) dhe gjuhës së urrejtjes në rrjetet sociale. Çështja aktualisht është në shqyrtim nga gjykatat kompetente dhe po monitorohet nga Platforma. Lidhur me këtë rast, Avokati i Popullit ka nxjerrë raport me rekomandime, ku ka trajtuar me theks të veçantë aspektin e diskriminimit përmes gjuhës së urrejtjes.²⁹

4. Rastet e mohimit të shtetësisë për shkak të mosplotësimit të kushteve ligjore:

Lloji: Diskriminim i supozuar, por që u konstatua si rast jodiskriminues

Përshkrimi: Katër qytetarë nga komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian pohojnë se kërkesat e tyre për shtetësi janë refuzuar për shkak të diskriminimit. Platforma i hetoi këto raste dhe mori përgjigje nga Ministria e Punëve të Brendshme, duke deklaruar se mohimi nuk ishte diskriminues, por për shkak të mosplotësimit të kërkesave ligjore nga ana e aplikantëve. Rastet janë cilësuar të mbyllura.

²⁹ "Raport me rekomandime i Avokatit të Popullit të Republikës së Kosovës", Ex-officio Nr. 468/2019, Institucioni i Avokatit të Popullit, Prishtinë, 9 dhjetor 2019.

5. Rasti i diskriminimit të vazhdueshëm nga një person fizik, që ndikon në qasjen në pronë:

Lloji: Diskriminim individual/trajtim i pabarabartë nga institucionet që administrojnë drejtësinë

Përshkrimi: Një qytetar, i cili është pjesëtar i komunitetit rom, është i përfshirë në një rast në vazhdim e sipër që përfshin hetimin penal. Platforma është në kontakt me palën e prekur për të parandaluar diskriminimin e mëtejshëm. Diskriminimi në këtë rast i atribuohet një personi fizik dhe ka të bëjë me pengimin e qasjes në pronë. Ky rast është adresuar tek Avokati i Popullit dhe akoma nuk ka pasur ndonjë vendim/rekomandim lidhur me këtë rast. Platforma do të vazhdojë të monitorojë dhe trajtojë këtë rast, pasi diskriminimi është i vazhdueshëm ndërsa Grupi Teknik do të kërkojë nga Avokati i Popullit që t'i trajtojë me prioritet këto raste. Subjekti i cili ka shkaktuar diskriminimin në këtë rast është person fizik publik, dhe duhet përfshirë edhe Prokurorin e Shtetit. Platforma ka riadresuar rastin për shkak të vonesave dhe akoma nuk ka marrë përgjigje ose nuk ka informacion për një përfundim konkret.

6. Rasti i gjuhës së urrejtjes dhe diskriminimit kolektiv i promovuar përmes rrjeteve sociale:

Lloji: Diskriminim kolektiv dhe gjuhë e urrejtjes

Përshkrimi: Një qytetar shqiptar i Republikës së Kosovës është përfshirë në gjuhë të urrejtjes përmes rrjeteve sociale, duke synuar komunitetet. Platforma e ka trajtuar këtë rast si diskriminim që përbën vepër penale. Ata kanë nisur procedurat e nevojshme dhe kanë bërë kallëzim penal pranë institucioneve kompetente.

7. Rasti i diskriminimit në arsimin e lartë:

Lloji: Diskriminim individual/diskriminim në fushën e arsimit

Përshkrimi: Një qytetare pjesëtare e komunitetit rom është përballur me diskriminim lidhur me arsimin e lartë. Platforma ka pranuar përgjigje nga institucioni (universiteti) i përfshirë në këtë rast. Në përgjigjen e tyre janë dhënë sqarime për procedurën e regjistrimit të saj në universitet dhe institucioni ka sqaruar arsyen ligjore të mosregjistrimit të saj.

8. Rasti i diskriminimit të vazhdueshëm në punësim nga Ministria e Shëndetësisë:

Lloji: Diskriminim individual/diskriminim i vazhdueshëm dhe trajtim jo i barabartë

Përshkrimi: Një qytetar nga komuniteti egjiptian ka raportuar diskriminim të vazhdueshëm në punësim nga Ministria e Shëndetësisë. Platforma ka analizuar dhe trajtuar rastin për të adresuar çështjet e diskriminimit. Rasti është adresuar me sukses dhe ka përfunduar me Aktgjykim të Gjykatës Themelore Cnr. 400/2019. 18.05.2023, që ka vërtetuar diskriminimin indirekt nga MSH-ja. Aktgjykimi i Gjykatës konstaton diskriminim indirekt të qytetarit për shkak të mosofrimit të mundësive të barabarta për të punësuar.³⁰

³⁰ Ky rast sqarohet edhe në pjesën e mëposhtme, si rast i Platformës i cili ka rezultuar me sukses.

9. Rasti i gjuhës së urrejtjes me rastin e festimit të Ditës së Komunitetit Egjiptian³¹:

Lloji: Diskriminim individual/gjuhë e urrejtjes

Përshkrimi: Një qytetar shqiptar, shtetas i Republikës së Kosovës, përmes postimit në faqen zyrtare të Kryeministrit të Kosovës në Facebook, është përfshirë në përhapjen e gjuhës së urrejtjes dhe shprehjes së mosdurimit ndaj pjesëtarëve të komunitetit egjiptian. Rasti është adresuar në organet kompetente si diskriminim që përbën vepër penale. Rasti është adresuar në Policinë e Kosovës, në Prishtinë. Platforma nuk është informuar për ndonjë rezultat sa i përket këtij rasti.

10. Diskriminimi i 25 fëmijëve romë dhe ashkali nga Komuna e Fushë-Kosovës dhe mohimi i të drejtës për arsim:

Lloji: Diskriminim kolektiv/qasje e pabarabartë në fushën e arsimit

Përshkrimi: 25 fëmijëve të komuniteteve rom dhe ashkali iu është mohuar vazhdimi i mësimin alternativ nga një shkollë në komunën e Fushë-Kosovës. Rasti ka ndodhur në vitin 2021 dhe është adresuar nga Platforma në vitin 2023, pas raportimit nga TdhK, pasi vetë TdhK ka mbështetur mësimin alternativ të këtyre fëmijëve në shkollën "Selman Riza" në Fushë-Kosovë. Rasti është adresuar në Inspektoratin e Arsimit dhe tek Avokati i Popullit. Nga Inspektorati i Arsimit nuk është marrë asnjë përgjigje, kurse Avokati i Popullit e ka regjistruar këtë rast në prill të vitit 2023. Lidhur me këtë rast, Avokati i Popullit ka nxjerrë raportin nr. 637/2023, ku ka konstatuar diskriminimin e nxënësve dhe ka urdhëruar Komunën e Fushë-Kosovës për marrjen e masave. Rasti ka rezultuar me sukses dhe njoftimi për këtë rast ka ardhur në vitin 2024.

11. Diskriminimi i fëmijëve të komuniteteve rom dhe ashkali në një shkollë në komunën e Prizrenit:

Lloji: Diskriminim kolektiv/parandalim i diskriminimit

Përshkrimi: Rasti është raportuar në Platformë në vitin 2023 si dhe është shfaqur publikisht nga gazeta 'Nacionale'. Sipas rrethanave të rastit, u raportua se një shkollë në Prizren ka bërë ndarje të nxënësve në klasa sipas përkatësisë etnike. Platforma e ka adresuar rastin dhe janë marrë masa të menjëhershme nga Drejtoria Komunale në Prizren, duke parandaluar diskriminimin.

12. Diskriminimi i nxënësve nga një shkollë në komunën e Fushë-Kosovës:

Lloji: Diskriminim individual/parandalim i diskriminimit

Përshkrimi: Rasti është raportuar në komunën e Fushë-Kosovës, ku në një shkollë fillore të kësaj komune, një nxënëseje të klasës VI i është mohuar vazhdimi i shkollimit nga ana e drejtorit të shkollës me arsyetimin e përsëritjes së vitit shkollor. Rasti, me pëlqimin e prindërve, është adresuar në Inspektoratin e Arsimit dhe Platforma ka marrë përgjigje, ndërsa Inspektorati ka rekomanduar masë disiplinore ndaj drejtorit të shkollës dhe rasti është adresuar me sukses.

³¹ Rastet 9-13 janë paraqitur në Raportin mbi zbatimin e Ligjit për Mbrojtje nga Diskriminimi bazuar në rastet e raportuara në Platformën kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian, publikuar më 23 dhjetor 2023 nga Platforma.

13. Diskriminimi i dy nxënësve me aftësi të kufizuara nga komuniteti rom:

Lloji: Diskriminim individual/diskriminim në arsim

Përshkrimi: Dy nxënës me aftësi të kufizuara nga komuna e Fushë-Kosovës nuk kanë mundur që të regjistrohen në një qendër (shkollë speciale) për shkak se Komuna e Fushë-Kosovës nuk ka arritur ta krijojë komisionin për të vërtetuar shkallën e aftësisë së kufizuar. Qasja e tillë e Komunës ia ka pamundësuar atyre që të vijnë me rregull shkollimin. Rasti është adresuar në Komunën e Fushë-Kosovës dhe është në monitorim nga ana e Platformës. Platforma akoma nuk ka pranuar përgjigje konkrete lidhur me zgjidhjen e rastit pasi Komuna është kompetente për formimin e komisionit përkatës.

14. Rasti i fëmijëve romë që bredhin në rrugë dhe diskriminimi me mosveprim

Lloji: Nuk përbën diskriminim

Rasti ka të bëjë me katër (4) fëmijë romë dhe është raportuar nga një person i tretë. Nga 4 fëmijët, më i vogli ka qenë në moshën 8-vjeçare dhe më i madhi në moshën 14-vjeçare. Sipas raportimit, fëmijët janë parë duke bredhur në lagjen 'Dardania' në Prishtinë, në orën 5 të mëngjesit, pa përcjellje të ndonjë personi të rritur. Për këtë, raportuesja pohon se e ka njoftuar Policinë e Kosovës në orën 5:27, respektivisht Stacionin Jugu. Po ashtu, sipas raportimit, të njëjtit fëmijë janë parë sërish duke luajtur tek kontejnerët e mbeturinave në lagjen 'Dardania' në Prishtinë. Lidhur me këtë rast ishte njoftuar dy herë Policia e Kosovës, në ditën kur raportuesja i ka vërejtur fëmijët. Ekipi profesional i Platformës ka trajtuar rastin, duke njoftuar Policinë e Kosovës për mosreagim në rastin konkret, dhe rastin e konsideron të adresuar për shkak se i njëjti nuk kishte të bënte me diskriminim por me një mosveprim të institucionit kompetent për mbrojtjen e rendit dhe qetësisë publike.

15. Ankesa ndaj kompanisë 'Pastrimi' në Komunën e Lipjanit

Lloji: Nuk përbën diskriminim

Raportuesja e rastit pohon se të njëjtës i është bërë e padrejtë nga kompania e mbeturinave 'Pastrimi' në Lipjan dhe se të njëjtit ia kanë dërguar tek përmbaruesi faturën prej 35 euro dhe ajo pohon se ata kanë lidhje në mes të tyre si dhe është e pirë të besojë se ka padrejtësi. Raportuesja e rastit identifikohet me emër dhe e njëjta është njoftuar që rasti nuk ka të bëjë me diskriminim por me çështjen e ndihmës juridike falas, respektivisht përmbarimin e një fature të ujit. Platforma e konsideron të adresuar rastin pasi lidhur me të njëjtin i është drejtuar kompanisë 'Pastrimi' në Lipjan përmes njoftimit për situatën e paraqitur ndaj një pjesëtareje të komunitetit.

16. Rasti i fëmijëve romë pa kujdes prindëror

Lloji: Nuk përbën diskriminim

Rasti ishte raportuar nga një person i tretë dhe ishte trajtuar në janar 2024. Sipas këtij rasti, tre (3) fëmijët e pjesëtarit të komunitetit rom kishin mbetur pa kujdes prindëror për shkak të vdekjes së nënës së tyre dhe martesës të pjesëtarit të komunitetit rom. Me rastin e pranimit të raportimit, ekipi profesional i Platformës ka kontaktuar raportuesin dhe Qendrën për Punës Sociale (QPS) në Fushë-Kosovë, dhe ka marrë përgjigje nga QPS-ja se rasti ka qenë nën menaxhim të QPS-së nga shtatorit i vitit 2020 dhe se po ashtu do të trajtohet më tutje. Rasti konsiderohet i trajtuar nga perspektiva e Platformës.

17. Diskriminimi i pjesëtarëve të komuniteteve rom dhe ashkali nga Agjencia e Statistikave të Kosovës (ASK)

Lloji: Diskriminim racor

Rasti ka të bëjë me diskriminimin e pretenduar të komuniteteve rom dhe ashkali nga ana e zyrtarëve përkatës kompetentë për regjistrimin e popullsisë, respektivisht zyrtarëve të angazhuar në procesin e regjistrimit të popullsisë nga ana e Agjencisë së Statistikave të Kosovës (ASK). Diskriminimi dyshohet të ketë ndodhur përgjatë një takimi me pjesëtarët e komuniteteve rom dhe ashkali në komunën e Fushë-Kosovës, respektivisht në shkollën 'Hivzi Sylejmani'. Përgjatë një takimi, me tematikë procesin e regjistrimit të popullsisë, sipas raportimit, zyrtari i ASK-së disa herë ka përmendur fjalën "maxhup" në referencë të pjesëtarëve të komuniteteve rom dhe ashkali. Nga raportimi i raportueses K.G. lë të nënkuptohet se ajo dhe pjesëtarët e tjerë të komuniteteve rom dhe ashkali prezent në takim janë ndier të diskriminuar. Pala raportuese nuk ka paraqitur ndonjë provë se ky lloj diskriminimi racor ka ndodhur, përkundër kërkesës nga Platforma. Platforma ka kontaktuar ASK-në dhe ka adresuar rastin, pa i bashkëngjitur ndonjë provë konkrete në mungesë të saj, megjithatë ASK-ja ka mohuar se ka ndodhur një lloji i tillë diskriminimi racor në rastin konkret dhe ka shprehur qëndrimin kundër dukurive të tilla.

18. Diskriminimi racor nga Policia e Kosovës

Lloji: Diskriminim racor dhe etnik

Rasti është raportuar nga një person publik, respektivisht I.S., dhe ka pasur të bëjë me përmendjen e etnisë së të dyshuarve nga Policia e Kosovës gjatë një komunikate publike. Departamenti Rajonal i Policisë në Pejë, në një komunikatë publike, duke treguar për arrestimin e një burri të dyshuar për vepër penale, ka theksuar në komunikatë se i dyshuari dhe e dëmtuara janë nga radhët e komunitetit ashkali, duke theksuar etninë në komunikatë, ndonëse në komunikatat e tjera të dyshuarit i kishte identifikuar vetëm si shtetas të Kosovës. Pala raportuese ka dërguar prova konkrete. Rasti është adresuar tek Avokati i Popullit dhe ka marrë përgjigje pozitive nga ky institucion më 20 gusht 2024.

19. Diskriminimi i raportuar nga një kompani private

Lloji: Nuk përbën diskriminim

Rasti ishte raportuar nga personi fizik, shtetas i Republikës së Kosovës, si palë e diskriminuar, i cili kishte punuar në një kompani private. Pala e diskriminuar e kishte njoftuar kompaninë tri javë më herët se i njëjti do të japë dorëheqje nga puna. Pas dorëheqjes, kompania i kishte premtuar se pagën e mbetur do t'ia paguajë deri më datë 10 të muajt përkatës. Megjithatë, kjo nuk kishte ndodhur. Platforma ka konfirmuar pranimin e rastit dhe ka komunikuar me palën e dëmtuar, duke e informuar që ky rast nuk përbën diskriminim, por çështje ligjore, e cila lidhet me moszbatimin e ligjit të punës. Po ashtu, ekipi i Platformës i ka kërkuar palës sqarim nëse në marrëdhënien e tij të punës ka pasur kontratë pune.

20. Diskriminimi i komuniteteve rom dhe ashkali nga KEDS-i

Lloji: Diskriminim kolektiv etnik

Rasti është raportuar nga një qytetar dhe disa OJQ që mbrojnë të drejtat e komuniteteve rom dhe ashkali. Rasti ka të bëjë me një ankesë të pranuar e cila pretendon që, për 24 vite, përkundër kërkesave të vazhdueshme, pjesëtarëve të komuniteteve rom dhe ashkali në Obiliq nuk i është rregulluar tensioni i lartë i energjisë elektrike. Ekipi profesional i Platformës ka kërkuar që të dorëzohen provat shtesë përkatëse, respektivisht kërkesat që i janë drejtuar KEDS-it. Nga provat e pranura në muajin gusht 2024, rezulton që 160 banorë të komuniteteve rom dhe ashkali, më datë 05.12.2019, kanë dorëzuar një kërkesë në KEDS, ku elaborojnë që një pjesë e madhe e fshatit Plemetin kanë probleme me furnizimin me energjinë elektrike dhe rrjetin, përkatësisht tensionin e ulët, dhe kanë kërkuar një trafostacion të ri të energjisë elektrike. Rasti është adresuar nga Platforma dhe pritet përgjigje zyrtare për shkak se bëhet fjalë për diskriminim kolektiv të një numri të madh të pjesëtarëve të komuniteteve rom dhe ashkali.

21. Diskriminimi i pjesëtarit të komunitetit ashkali që përbënte vepër penale

Lloji: Diskriminim kolektiv etnik

Përgjatë vitit 2024, Platforma ka trajtuar rastin e pjesëtarit të komunitetit ashkali, A.P. Rasti kishte të bënte me uzurpim të lokalit nga një person fizik. Ekipi profesional i Platformës ka kontaktuar disa herë palën e diskriminuar dhe ka qenë në kontakt të vazhdueshëm me të. Po ashtu, janë adresuar disa shkresa zyrtare në drejtim të Gjykatës Themelore në Prizren. Rasti ka përfunduar me sukses dhe në shtator 2024 palës i është liruar prona e tij sipas Aktgjykimit të Gjykatës kompetente në Prizren, C.nr. 1791/2023, datë 02.08.2024.

22. Rastet e raportuara për martesat e hershme

Në Platformë janë raportuar edhe dy (2) raste të cilat kanë të bëjnë me martesat e hershme, respektivisht rastet ky vajzat e komuniteteve rom dhe ashkali janë raportuar të kenë krijuar bashkësi jashtëmartesore nën moshën 18 (tetëmbëdhjetë) vjeç. Njëri nga rastet është paraqitur në komunën e Prizrenit kurse tjetri në Obiliq. Në bashkëpunim me grupin ndërinstitucional për martesat e hershme, ekipi profesional i Platformës ka dërguar rastet në Policinë e Kosovës si dhe në QPS të komunës së Prizrenit dhe asaj të Obiliqit, dhe këto raste konsiderohen të adresuara.

23. Rasti i pretendimit për gjuhë të urrejtjes

Lloji: Gjuhë e urrejtjes

Një raportues pretendon se portali 'Korrekt Press' ka përhapur gjuhë të urrejtjes për shkak se e ka shfaqur një person që shikonte një ndeshje të futbollit ku luante Spanja. Sipas pretendimeve, portali në fjalë e kishte cilësuar djalin e shfaqur në artikull si pjesëtar të komunitetit rom, në vend se të cilësohej si pjesëtar i komunitetit ashkali. Rasti është duke u analizuar nga ana e Platformës dhe për këtë është paraqitur një raport analitik ligjor, i brendshëm.

4.1.2. Rastet e tjera të raportuara në Platformën kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian të cilat janë trajtuar dhe nuk kanë rezultuar me diskriminim³²

Janë gjithsej 25 raste nga 34 të cilat Platforma i ka vlerësuar se nuk kanë pasur fushëveprim të diskriminimit, bazuar në legjislacionin e aplikueshëm (LMD) si dhe legjislacionin tjetër në fuqi. Më sipër u cek që 18 prej tyre konsiderohen të trajtuara me sukses nga Platforma.

Këto raste janë regjistruar në Platformë dhe figurojnë në databazën e saj dhe po ashtu si të tilla janë trajtuar nga ekipi profesional i Platformës me qëllim të adresimit profesional të tyre.

Arsyet e vlerësimit të këtyre rasteve si raste jodiskriminuese janë si vijon:

1. Raste vetëm të regjistruara, ku personi (subjekti) i diskriminuar edhe kontakti i tij/saj ka qenë i panjohur dhe në përshkrimin e raportimit e tyre nuk kanë paraqitur asnjë dëshmi të diskriminimit. Zakonisht përshkrimi në Platformë për këto raste ka qenë shumë i shkurtër dhe si i tillë i pamjaftueshëm që rasti të iniciohet tutje në institucionet kompetente.
1. Rastet të cilat janë trajtuar, por palët nuk kanë bashkëpunuar me Platformën, duke mos sjellë prova konkrete për atë që kanë raportuar. Në këto raste, stafi profesional i Platformës në vazhdimësi i ka kontaktuar palët për të sjellë dëshmi shtesë. Të tilla janë të raportuara 3 raste.
1. Platforma nuk ka qenë kompetente për trajtimin e rastit.

Si rezultat, të gjitha rastet e kësaj kategorie janë trajtuar profesionalisht nga Platforma, por nuk ishte e mundur të procedohen tek institucionet kompetente, sipas LMD-së.

Të gjitha rastet e paraqitura në këtë pjesë të raportit dhe të përshkruara janë sipas renditjes së paraqitur në Platformë, bazuar në një kronologji të kohës së raportimit dhe regjistrimit në databazën e Platformës.

1. Rasti i gjuhës diskriminuese të përdorur në një 'reality show':

Lloji: Gjuhë e urrejtjes dhe diskriminim mediatik

Përshkrimi: Një raport anonim është bërë në Platformë në lidhje me gjuhën diskriminuese të përdorur ndaj komuniteteve në një 'reality show'. Gjuha në mënyrë specifike u referohej atyre si "magjupë". Platforma mori masa duke trajtuar rastin dhe duke nënvizuar pasojat e shkaktuara nga video diskriminuese. Produksioni është përgjigjur duke hequr videon dhe çështja tashmë konsiderohet e mbyllur.

³² Rastet nga 1-13 të kësaj kategorie janë trajtuar edhe në raportin Mbrojtja nga diskriminimi - një përmbledhje gjithëpërfshirëse e përpjekjeve një vjeçare të Platformës kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian (2022-2023), versioni shqip, f. 13-15.

2. Rasti i diskriminimit i raportuar ndaj Komunës së Klinës:

Lloji: *Diskriminim i pretenduar nga një institucion publik*

Përshkrimi: Një raport anonim për diskriminim është bërë ndaj Komunës së Klinës dhe është raportuar në Platformë. Platforma e ka adresuar rastin dhe ka marrë përgjigje nga Komuna e Klinës se ky rast nuk ka të bëjë me diskriminim.

3. Rasti i kallëzimit anonim të diskriminimit ndaj kompanisë së transportit të udhëtarëve:

Lloji: *Diskriminim i pretenduar nga një kompani private*

Përshkrimi: Një kallëzim anonim i diskriminimit është bërë ndaj një kompanie të transportit të udhëtarëve dhe është raportuar në Platformë. Ndonëse nuk dihet se cila është pala e diskriminuar, Platforma e ka trajtuar këtë rast. Ministria kompetente për infrastrukturën (MMPHI) i është përgjigjur Platformës lidhur me rastin. Detajet e përgjigjes dhe rezultati nuk jepen, por përmendet se rasti konsiderohet i mbyllur.

4. Rasti anonim i raportuar në Pejë:

Lloji: *Diskriminim i pakualifikuar*

Përshkrimi: Në Pejë është bërë një raportim anonim, i cili ka dhënë vetëm një fjalë pa ndonjë informacion shtesë. Për shkak të mungesës së detajeve dhe kontakteve, Platforma nuk ka mundur të trajtojë rastin.

5. Rast anonim i raportuar në Fushë-Kosovë ku përmendet “racizmi”:

Lloji: *Racizëm i supozuar*

Përshkrimi: Një raportim anonim është bërë në Fushë-Kosovë, ku është përmendur fjala “racizëm” pa asnjë informacion të mëtejshëm. Platforma nuk ishte në gjendje të trajtonte çështjen për shkak të mungesës së detajeve.

6. Rast anonim i diskriminimit i raportuar në Pejë:

Lloji: *Diskriminim i pakualifikuar*

Përshkrimi: Një rast tjetër i diskriminimit është raportuar në mënyrë anonime në Pejë, pa asnjë informacion, përveç një fjale. Platforma nuk mundi ta trajtonte rastin për mungesë detajesh.

7. Rasti anonim i diskriminimit i raportuar në një biznes privat në Fushë-Kosovë:

Lloji: *Diskriminim i panjohur në një biznes privat*

Përshkrimi: Një rast i diskriminimit është raportuar në një biznes privat në Fushë-Kosovë, me vetëm një fjali të dhënë dhe asnjë informacion shtesë. Platforma nuk ishte në gjendje të trajtonte çështjen për shkak të mungesës së detajeve.

8. Rasti anonim i diskriminimit drejtuar Kryeministrit të Kosovës:

Lloji: *Diskriminim i panjohur drejtuar Kryeministrit*

Përshkrimi: Një person anonim i ka shkruar një letër të hapur Kryeministrit të Kosovës lidhur me diskriminimin. Megjithatë, rasti nuk ka mundur të trajtohet për shkak të mungesës së informacionit, anonimitetit dhe mënyrës së raportimit.

9. Rasti anonim i diskriminimit nga Qeveria e Kosovës:

Lloji: *Diskriminim i supozuar nga qeveria*

Përshkrimi: Një raport anonim pretendonte se Qeveria e Kosovës mohon ekzistencën e egjiptianëve të Kosovës. Rastit i mungojnë informacionet thelbësore dhe personi mbetet anonim.

10. Rasti anonim i diskriminimit i raportuar në lokalin “Retro” në Gjakovë:

Lloji: *Diskriminim i pakualifikuar në një biznes*

Përshkrimi: Një person anonim ka raportuar një rast të diskriminimit në lokalin afarist “Retro” në Gjakovë. Asnjë informacion nuk u dha, dhe pala e prekur nuk la asnjë detaj kontakti ose nuk dha shpjegime të mëtjshme për diskriminimin.

11. Rasti anonim i diskriminimit në një institucion shëndetësor në Fushë-Kosovë:

Lloji: *Diskriminim i pretenduar në një institucion shëndetësor*

Përshkrimi: Një person pretendon se ka përjetuar diskriminim në një institucion shëndetësor në Fushë-Kosovë. Megjithatë, personi që ka raportuar rastin mbetet anonim dhe Platforma nuk ka mundur ta trajtojë rastin për shkak të mungesës së informacionit dhe provave bazë.

12. Rasti i diskriminimit i raportuar nga një pjesëtar i komunitetit rom (Rasti 1):

Lloji: *Pretendim i pabazuar për diskriminim*

Përshkrimi: Një pjesëtar i komunitetit rom raportoi në Platformë një rast të diskriminimit, duke ofruar disa detaje se si ndodhi incidenti. Ekipi i Platformës e trajtoi rastin dhe u takua me palën përkatëse për të diskutuar çështjen. Megjithatë, pavarësisht diskutimeve, pala nuk arriti të sigurojë prova konkrete të diskriminimit apo t'i identifikojë subjektet përgjegjëse për të. Rasti mbetet i pazgjidhur për shkak të mungesës së provave mbështetëse.

13. Rasti i diskriminimit i raportuar nga i njëjti pjesëtar i komunitetit rom (Rasti 2):

Lloji: *Pretendim i pabazuar për diskriminim*

Përshkrimi: I njëjti individ nga komuniteti rom raportoi në Platformë një rast tjetër të diskriminimit. Ky rast dallon nga ai i mëparshmi për nga natyra e tij. Përsëri, ekipi i Platformës u angazhua me palën dhe diskutoi rastin, por pala nuk arriti të sigurojë prova konkrete apo t'i identifikojë subjektet e përfshira në diskriminimin e pretenduar. Rasti mbetet i pazgjidhur për shkak të mungesës së provave mbështetëse.

14. Rasti anonim për diskriminim nga personat fizikë:

Lloji: *Diskriminim i pretenduar nga personat fizikë*

Përshkrimi: Një person që ka dashur të mbetet anonim dhe thotë se punon në një organizatë ndërkombëtare në Kosovë, pretendon që është duke u diskriminuar nga disa kolege të saj të kombësisë shqiptare. Platforma nuk ka arritur të ndërmarë asnjë veprim në mungesë të informacioneve tjera dhe kontakteve të raportuesit.

15. Rasti i gjuhës së urrejtjes në Obiliq:

Lloji: *Diskriminim i pretenduar/gjuhë e urrejtjes*

Përshkrimi: Një person anonim raporton që ka qenë objekt i gjuhës së urrejtjes në Obiliq. Megjithatë, në Platformë nuk janë raportuar as të dhëna dhe as detaje tjera që do të ndihmonin në adresimin e rastit nga Platforma.

16. Rasti që adreson çështjet e Platformës:

Lloji: *Nuk ka diskriminim*

Përshkrimi: Një person i komunitetit rom raporton dhe kërkon që Platforma kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian të përkthehet në gjuhën rome. Ekipi i Platformës i është përgjigjur personit lidhur me çështjen e ngritur.

17. Rasti i mohimit të regjistrimit në një klub fitnesi:

Lloji: *Diskriminim nga sektori privat*

Përshkrimi: Një person anonim raporton që po i mohohet regjistrimi në një klub fitnesi në komunën e Obiliqit vetëm pse ai i përket komunitetit rom. Platforma nuk ka pasur asnjë të dhënë dhe nuk ka mundur ta kontaktojë ankuesin/-en anonim/-e dhe po ashtu nuk është paraqitur asnjë dëshmi në databazë që vërteton çështjen e raportuar.

18. Dy raste tjera të raportuara anonim dhe pa objekt

Lloji: *Joekzistent*

Përshkrimi: Dy raste tjera të raportuara si anonime kanë shkruar vetëm nga një fjalë në Platformë, respektivisht fjalën “diskriminim” dhe fjalën “bullying”. Nuk ka pasur asnjë të dhënë tjetër dhe Platforma nuk ka mundur t’i kontaktojë raportuesit.

19. Diskriminimi në sferën e artit muzikor

Lloji: *Diskriminim individual*

Përshkrimi: Një person anonim raporton që në një këngë, ku marrin pjesë dy këngëtarë shqiptarë dhe një i komunitetit rom, e cila është publikuar edhe në kanalin Youtube, nuk përmendet emri i pjesëtarit të komunitetit rom. Platforma nuk ka mundur që të vazhdojë me procedurat e mëtutjeshme për shkak të mungesës së informacioneve dhe identitetit të raportuesit.

20. Gjuha e urrejtjes e shkaktuar nga një mjeke

Lloji: *Diskriminim i supozuar/gjuhë e urrejtjes*

Përshkrimi: Një ankues/-e anonim/-e pretendon që një mjeke nga komuna e Gjilanit, në rrjetin social Facebook, ka përdorur shprehje raciste në drejtim të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian, duke përdorur termin “zezak”. Pala raportuese nuk ka ofruar prova lidhur me këtë rast si dhe për identitetin e tij/saj.

21. Diskriminimi nga biznesi privat në Gjakovë

Lloji: Diskriminim i supozuar

Përshkrimi: Një raportues/-e anonim/-e thekson që për shkak se i përket komunitetit egjiptian, i njëjti/e njëjta është larguar nga një lokal vetëm pse i përket komunitetit përkatës. Megjithatë, Platforma nuk ka asnjë informacion se ku dhe si ka ndodhur rasti si dhe Platforma nuk është e njohur me identitetin e raportuesit/-es.

22. Rasti i raportuar në Platformë nga një shtetas i komunitetit shumicë shqiptar

Diskriminim nga marrëdhënia e punës

Më 11 shtator 2024, Platforma kishte pranuar një rast që kishte të bënte me largimin nga puna të një shtetasi të Republikës së Kosovës, respektivisht nga Shërbimi Civil i Kosovës. Duke besuar në punën e Platformës, raportuesi është ankuar në trajtimin e rastit të tij nga mekanizmat kompetentë për zbatimin legjislationit në fuqi për Shërbimin Civil të Kosovës.

4.2. Rasti i varrezave rome në komunën e Mamushës - një rast që kërkon përkushtim juridik

Në muajin dhjetor 2024, në kuadër të Zyrës për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe kundër Diskriminimit/Zyra e Kryeministrit është raportuar nga S.K. një rast i vjetër që ka të bëjë me një kontest në mes të Komunës së Mamushës dhe pjesëtarëve të komunitetit rom në Mamushë.

Këtu bëhet fjalë për një çështje të ndjeshme të varrezave të komunitetit rom, që konsiderohen trashëgimi e rëndësishme e këtij komuniteti. Në vendin ku janë të vendosura këto varreza, Komuna e Mamushës ka vendosur të ndërtojë një xhami. Rasti është kontestuar dhe, sipas pretendimit të palës raportuese, i njëjti konsiderohet racizëm dhe diskriminim. Ekipi profesional i Platformës ka pranuar këtë rast dhe ka përpiluar raport profesional, ka kontaktuar me palën raportuese dhe ka ofruar ndihmën e nevojshme.³³ Rasti është duke u trajtuar tek Avokati i Popullit dhe në gjykatën kompetente si kontest administrativ.

³³ Ky rast është raportuar më 6 dhjetor 2024.

5. TË DREJTAT QË I JANË SHKELUR PJESËTARËVE TË KOMUNITETEVE ROM, ASHKALI DHE EGJIPTIAN PËRMES RASTEVE TË RAPORTUARA NË PLATFORMË

Nga gjithsej 25 raste të adresuara në Platformë, tek të cilat është konstatuar diskriminim, 18 prej të tyre janë trajtuar dhe 7 prej tyre janë në procedurë të trajtimit nga institucionet. Në këto raste, pjesëtarëve të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian u janë shkelur të drejtat e përcaktuara me Kushtetutën e Republikës së Kosovës.

Tabela më poshtë pasqyron, sipas përshkrimit të rasteve, cilat të drejta u janë shkelur pjesëtarëve të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian. Në kuadër të kësaj table nuk janë përfshirë rastet e pasqyruara në raport të cilat nuk kanë rezultuar me diskriminim për arsye të caktuara, të sqaruara më sipër.

Rasti sipas përshkrimit në këtë raport	E drejta shkelur sipas Kushtetutës së Republikës së Kosovës, me bazë diskriminimin
Rasti i diskriminimit kolektiv ndaj komunitetit rom nga Obiliqi	Neni 23 [Dinjiteti i Njeriut] dhe neni 52 [Përgjegjësia për Mjedisin Jetësor]
Rasti i diskriminimit nga Policia e Kosovës ndaj një pjesëtari të komunitetit rom	Neni 43 [Liria e Tubimit]
Rasti i diskriminimit ndaj një gruaje nga komuniteti rom	Neni 23 [Dinjiteti i Njeriut]
Rastet e mohimit të shtetësisë për shkak të mosplotësimit të kushteve ligjore	Neni 35 [Liria e Lëvizjes]
Rasti i diskriminimit të vazhdueshëm nga një person fizik, që ndikon në qasjen në pronë:	Neni 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], neni 32 [E Drejta për Mjete Juridike], neni 46 [Mbrojtja e Pronës]
Rasti i gjuhës së urrejtjes dhe diskriminimit kolektiv i promovuar përmes rrjeteve sociale	N/A
Rasti i diskriminimit në arsimin e lartë	Neni 47 [E Drejta për Arsimin]
Rasti i diskriminimit të vazhdueshëm në punësim nga Ministria e Shëndetësisë	Neni 49 [E Drejta e Punës dhe Ushtrimit të Profesionit]

Rasti i gjuhës së urrejtjes me rastin e festimit të Ditës së Komunitetit Egjiptian	N/A
Diskriminimi i 25 fëmijëve romë dhe ashkali nga Komuna e Fushë-Kosovës dhe mohimi i të drejtës për arsim	Neni 47 [E Drejta për Arsimin]
Diskriminimi i fëmijëve të komuniteteve rom dhe ashkali në një shkollë në komunën e Prizrenit	Neni 24 [Barazia para Ligjit], neni 47 [E Drejta për Arsimin]
Diskriminimi i nxënësve nga një shkollë në komunën e Fushë-Kosovës	Neni 47 [E Drejta për Arsimin]
Diskriminimi i dy nxënësve me aftësi të kufizuara nga komuniteti rom	Neni 47 [E Drejta për Arsimin]
Rasti i fëmijëve romë që bredhin në rrugë dhe diskriminimi me mosveprim	Neni 23 [Dinjiteti i Njeriut]
Ankesa ndaj kompanisë 'Pastrimi' në Komunën e Lipjanit	N/A
Rasti i fëmijëve romë pa kujdes prindëror	Neni 50 [Të Drejtat e Fëmijës]
Diskriminimi i pjesëtarëve të komuniteteve rom dhe ashkali nga Agjencia e Statistikave të Kosovës (ASK)	Neni 24 [Barazia para Ligjit]
Diskriminimi racor nga Policia e Kosovës	Neni 24 [Barazia para Ligjit]
Diskriminimi i raportuar nga një kompani private	N/A
Diskriminimi i komuniteteve rom dhe ashkali nga KEDS-i	Neni 24 [Barazia para Ligjit]
Diskriminimi i pjesëtarit të komunitetit ashkali që përbënte vepër penale	Neni 46 [Mbrotja e Pronës]
Rastet e raportuara për martesat e hershme	Neni 37 [E Drejta e Martesës dhe Familjes]

Nga të gjitha rastet e trajtuara nga Platforma, në kuptim të shkeljes së të drejtave të përcaktuara me Kushtetutë, rezultojnë që më së shumti është shkelur e drejta për arsim. Respektivisht, për nga numri i rasteve që janë trajtuar nga Platforma, në raport me të drejtat e shkelura, statistikën janë si në vijim:

1. E drejta për arsim është shkelur në 5 raste;
2. Barazia para ligjit është shkelur në 4 raste;
3. Dinjiteti i njeriut është shkelur në 3 raste;
4. Mbrotja e pronës është shkelur në 2 raste;
5. Në disa raste nuk janë identifikuar shkeljet e të drejtave të njeriut, për shkak se diskriminimi ka ndodhur nga sektori privat.

6. NDIKIMI I PLATFORMËS KOMBËTARE PËR MBROJTJE NGA DISKRIMINIMI PËR KOMUNITETET ROM, ASHKALI DHE EGJIPTIAN NË LUFTIMIN E DISKRIMINIMIT

Përgjatë 30 muajve të punës së saj, që nga themelimi i Platformës, krahas rasteve tjera të raportuara direkt në të, Grupi Teknik dhe Zyra për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe kundër Diskriminimit/Zyra e Kryeministrit kanë trajtuar edhe 7 raste të cilat ishin paraqitur si vijon: 5 pranë Zyrës për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe kundër Diskriminimit/Zyra e Kryeministrit (2019) dhe 2 pranë Grupit Teknik (2021), para se të bëhej lansimi i Platformës kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian. Këto raste janë regjistruar në databazën e Platformës dhe janë duke u monitoruar nga Platforma në vazhdimësi, deri në përfundimin e tyre. Po ashtu, këto raste janë trajtuar në tërësinë e statistikave të nxjerra në këtë raport, pasi kanë qenë të regjistruara manualisht në databazën e Platformës, pas lansimit të saj në vitin 2022.

Ekipi profesional i Platformës³⁴, pas raportimit të secilit rast, ka ndjekur një metodologji të punës dhe veprimeve vijuese si: analizimi i fakteve, komunikimi me palën/palët raportuese, mbledhja dhe shqyrtimi i provave përkatëse të dorëzuara nga pala/palët raportuese, takimet me palën/palët, përgatitja e raportit analitik për rastin, përgatitja e shkresave për adresimin e rastit në institucionet përgjegjëse sipas LMD-së (në Avokatin e Popullit, institucionet lokale/administrative, institucionet qendrore, Prokurorin e Shtetit, Policinë e Kosovës dhe gjykatat kompetente), monitorimi i rastit sipas nevojës, në të gjitha fazat e mbarëvajtjes.

Përgjatë punës së ekipit të Platformës, rastet anonime janë trajtuar me raporte për secilin rast, por pa pasur mundësi të adresohen, për shkak të mungesës së subjektit që është diskriminuar si dhe informacioneve (dëshmime) lidhur me diskriminimin eventuale. Në anën tjetër, në disa raste raportuesit nuk janë përgjigjur që të sjellin fakte dhe prova që dëshmojnë çështjet e ngritura në raportim dhe si rezultat rasti nuk ka pasur mundësi të adresohet, si pasojë e mungesës së vullnetit të palëve, pavarësisht takimeve të realizuara.³⁵

³⁴ Ekipi profesional i platformës përbëhet nga: zyrtarët e Zyrës për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe kundër Diskriminimit/Zyra e Kryeministrit, ekspertët juridikë; administratori i platformës; personat përgjegjës të caktuar nga partnerët mbështetës në kuadër të projektit siç është TdHK.

³⁵ Rastet e tilla janë ato të parashtruara nga pjesëtarët e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian K.K. dhe L.Q.

Platforma, përgjatë 30 muajve të punës së saj nga momenti i lansimit, ka arritur të shërbejë si një dritare e rëndësishme për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian, me qëllim të mbrojtjes nga diskriminimi. Për një (1) vit të punës së saj, Platforma ka arritur të ketë 9,976 vizitorë³⁶, indikator ky që tregon përhapjen e saj (platformës) brenda komuniteteve përkatëse. Që nga lansimi i saj e deri në dhjetor 2023, Platforma ka pasur gjithsej 15,296 vizitorë. Në total janë 673 llogari. Deri në dhjetor 2024, Platforma ka pasur edhe 6,600 vizitorë më shumë se në periudhën e para një viti (1 dhjetor 2023), ndërkaq ka pasur 199 llogari aktive më shumë.³⁷ Rritja e numrit të vizitorëve për vitin 2024 për 6,600 nënkupton edhe besimin e krijuar në Platformë, e kjo vlen edhe për numrin e rritur të llogarive aktive.

Ndërkohë që për një vit të punës së saj (qershor 2021-qershor 2022), në Platformë janë raportuar gjithsej 23 raste.³⁸ Ndërkaq, vetëm nga muaji qershor 2023 deri në muajin nëntor 2023, në distancë kohore prej pesë (5) muajve, në Platformë janë raportuar 16 raste të reja. Ky fakt nënkupton që, në periudhën korrik-nëntor 2023, në Platformë janë raportuar mbi 70% të rasteve që ishin raportuar gjatë gjithë vitit, respektivisht gjatë periudhës qershor 2021-qershor 2022. Ky argument tregon për një rritje të dukshme të numrit të raportuesve në Platformë, një rritje të vetëdijesimit për rëndësinë e raportimit të rasteve si dhe një vlerësim të punës për Platformën.

Përderisa në periudhën njëvjeçare të punës, në kuadër të Platformës, nga 23 raste të raportuara, 2 prej rasteve ishin të kompletuara, deri në nëntor 2023³⁹, krahas rasteve të reja të paraqitura, 7 raste janë të kompletuara në tërësi. Po ashtu, numri i rasteve të reja deri më 31 dhjetor 2024 që kanë përfunduar dhe janë trajtuar u rrit në 18. Në anën tjetër, përderisa në njëvjetorin e punës së Platformës, nga 23 raste të raportuara, 10 prej tyre ishin në proces, në muajin nëntor 2023⁴⁰, nga 39 raste të raportuara, vetëm 9 prej rasteve janë duke pritur në procedurë të trajtimit pranë institucioneve kompetente sipas LMD-së. Gjendja ka ndryshuar për të mirë, deri më 31 dhjetor 2024, ku vetëm 7 raste të reja janë në trajtim. Kjo tregon një rritje të efikasitetit dhe të bashkëpunimit me institucione në adresimin e rasteve. Po ashtu, storiet e suksesit në vitin 2024 tregojnë për një rritje të numrit të rasteve të trajtuara, nga 7 në vitin 2023, në 18 në vitin 2024, të cilat konsiderohen që janë mbyllur me sukses, në kuptimin e adresimit.

Përgjatë viteve 2022, 2023 dhe 2024, Platforma në vazhdimësi ka shënuar rritje të numrit të rasteve të raportuara, respektivisht, në vitin 2022 janë 11 raste, në vitin 2023 janë 21 raste, kurse në vitin 2024 janë 13 raste. Në anën tjetër, në vitin 2024 ka pasur vetëm një rast anonim, për dallim nga vitet e kaluara ku numri i raportimeve anonime ka qenë relativisht më i madh.

Duke parë një efikasitet të tillë të zhvillimit të rasteve, mund të konkludojmë që Platforma ka luajtur një rol të rëndësishëm në luftimin e diskriminimit për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian, përgjatë 26 muajve të ekzistimit dhe punës së saj.

³⁶ Shih raportin Mbrojtja nga diskriminimi - një përmbledhje gjithëpërfshirëse e përpjekjeve një vjeçare të Platformës kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian (2022-2023), versioni shqip, f. 6.

³⁷ Emaili konfirmues i administratorit të Platformës kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian, më datë 14.12.2024.

³⁸ Po aty, f. 6.

³⁹ Po aty, f. 9.

⁴⁰ Po aty, f. 9.

7. FUNKSIONIMI I PLATFORMËS NË ASPEKTIN TEKNIK TË RAPORTIMIT TË RASTEVE

Që nga themelimi dhe përgjatë viteve, Platforma është përditësuar dhe avancuar në vazhdimësi, me mbështetjen e Terre des hommes. Përditësimi dhe avancimet janë bërë me qëllim të krijimit të resurseve dhe raportimit më të lehtë të rasteve, komunikimit me të lehtë me palët, adresimit më të lehtë të rasteve, mbledhjes më të lehtë të provave dhe ruajtjes së konfidencialitetit etj. Një pjesë e konsiderueshme e avancimeve të Platformës janë bërë në vitin 2024.

Me qëllim të informimit sa më të gjerë, veçoritë teknike të funksionimit të Platformës, përmbledhur në disa karakteristika, janë si në vijim:

1. Sistemi i njoftimeve automatike

Një sistem njoftimesh automatike që dërgon paralajmërime në kohë reale për të gjitha palët e përfshira, duke përfshirë administratorët dhe akterët tjerë. Kur raportohet një rast, njoftimet me përshkrimin e rastit dërgohen menjëherë. Kjo veçori siguron reagim të shpejtë dhe përmirëson koordinimin mes palëve të përfshira.

Raporto Diskriminimin

Në platformë është iniciuar një rast i ri

Ndërtesa e Qeverisë,
Zyra për Qeverisje të Mirë / Zyra e Kryeministrit
Kati i 6-të, Zyra Nr. 602-607
Sheshi "Nene Terezë" p.n. 10.000
Prishtinë – Kosovë

2. Njoftime automatike për progresin e rastit

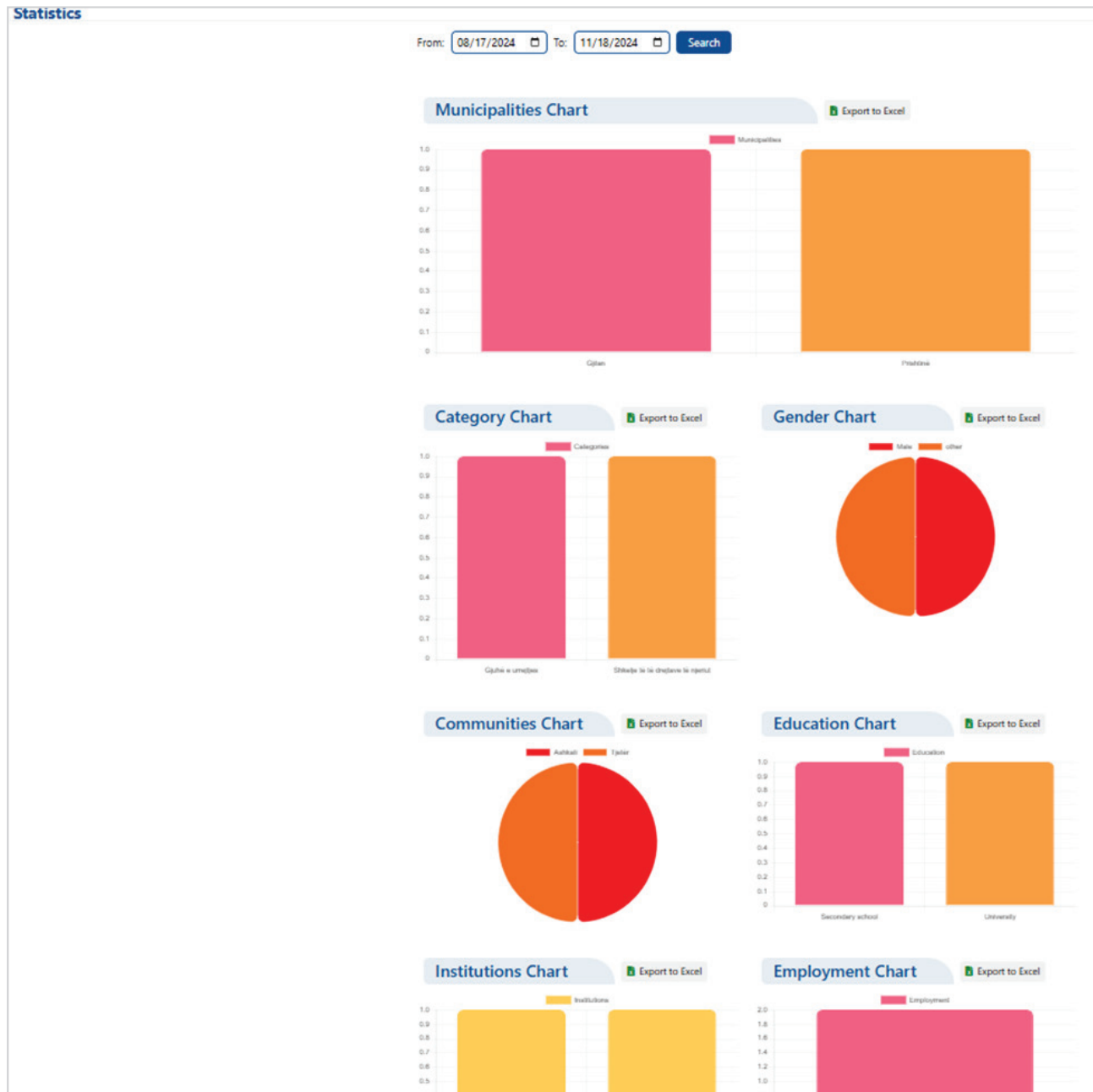
Platforma dërgon përditësime automatike në çdo hap të procesit të raportimit dhe zgjidhjes së rasteve. Njoftimet aktivizohen në faza të ndryshme, si fillimi i rastit, hetimi dhe zgjidhja, duke siguruar transparencë dhe duke informuar të gjitha palët gjatë gjithë procesit.

3. Mundësi e përmirësuar për ngarkimin e skedarëve

Platforma mbështet ngarkimin e dokumenteve, fotografive dhe videove. Kjo i lejon përdoruesit të paraqesin prova të plota për mbështetjen e rasteve të tyre, duke e bërë më të lehtë për autoritetet vlerësimin dhe trajtimin e incidenteve të raportuara të diskriminimit. Gjithashtu, administratori tani mund të ngarkojë video, më shumë se një foto, si dhe dokumente, raporte dhe publikime të tjera të cilat është e mundur tani të ngarkohen në Platformë.

4. Eksportimi i të dhënave dhe analiza statistikore

Prezantimi i një veçorie të re për eksportimin e raporteve në format Excel lejon administratorët të shkarkojnë raporte për analizë të detajuar të të dhënave. Ky përmirësim mundëson gjenerimin e statistikave bazuar në periudha të ndryshme kohore, llojet e diskriminimit dhe kriteret e tjera. Kjo qasje e bazuar në të ofron mundësi të reja informimi.

5. Kategoritë e zgjeruara të raportimit

Ndër vite janë shtuar kategori të reja dhe forma raportimi, përfshirë mundësinë për të raportuar martesat e hershme dhe vepra të tjera specifike. Ky përmirësim ofron një kornizë më të plotë për raportimin e formave të ndryshme të diskriminimit, duke adresuar çështje që më parë mund të jenë injoruar eventuaisht. Është mundësuar që të shtohen kategori të reja në bazë të nevojave të diskriminimit, duke adresuar çështje që më parë mund të jenë injoruar. Është mundësuar që të shtohen kategori të reja në bazë të nevojave të paraqitura.

Platforma kombëtare për mbrojtje
nga diskriminimi për komunitetet
Rom, Ashkali dhe Egjiptian

REPUBLIKA E KOSOVËS
QEVERIA - ZYRA E KRYEMINISTRIT
ZYRA PËR QEVERISJE TË MIRË

BallinaLajmePër neMisioniLigjetDokumentet dhe PublikimetMbrojtja nga d

Ju lutemi plotësoni këtë formular për të raportuar një rast

Të dhënat dhe informacionet tuaja do të jenë konfidenciale dhe do të përdoren vetëm nga zyrtarë kompetentë.

Me çfarë ka të bëjë rasti që po raportoni?

Me çfarë ka të bëjë rasti që po raportoni?

Diskriminim
Bullizëm
Shkelje të të drejtave të njeriut
Refuzim i shërbimeve publike
Dhunë/Kecotrajim
Racizëm
Ryshfet/fidele
Gjuhë e urrejtjes
Krim të urrejtjes
Veçim/ndarje
Tjetër
pabarazi
Martesat e Hershme

Data kur ka ndodhur rasti që po raportoni:

mm/aa/yyyy

Gjinia

☐ Mashkull

☐ Femër

Në vitin 2024, faqja e përdoruesit është ridizajnuar për qasje më të lehtë dhe përdorim më të thjeshtë. Dizajni i ri përfshin një paraqitje më të thjeshtuar, navigim të përmirësuar dhe një dizajn të përshtatshëm që përmirëson përvojën e përdoruesve për vizitorët dhe ata/ato që raportojnë raste.

Add documents and publications

Albanian Serbian English

Titulli AL

Normal **B** *I* U

Write something awesome...

Choose File No file chosen

Add Legislation

Platforma përfshin mjete të thjeshtuara për menaxhimin e përmbajtjes nga administratorët, duke e bërë më të lehtë ngarkimin e përditësimeve, publikimin e lajmeve dhe ndarjen e informacionit relevant. Ky përmirësim ndihmon në mbajtjen e Platformës aktive dhe për ta përditësuar me zhvillimet e fundit.

8. Komunikim i sigurt me përdoruesit

Një veçori e Platformës lejon administratorët të komunikojnë drejtpërdrejt me përdoruesit përmes Platformës pa pasur nevojë të ndajnë informacion personal të kontaktit. Kjo siguron një komunikim të sigurt dhe konfidencial, duke rritur besimin e përdoruesve dhe privatësinë.

The screenshot displays the Platform's user interface. On the left is a blue sidebar menu with options: Dashboard, Reported Cases, Users, Web Page Management (with sub-items: News, Events, Legislation, Documents and Publications, Partners, Community, About Us, Links, Mission and Vision), Administration (with sub-items: Settings, Municipalities), and a red circle highlights the 'Send a message...' button at the bottom. The main content area shows a user profile for 'Ministri' from 'Prishtinë'. It includes fields for 'Date' (2024-09-10), 'Status' (Inicuar), and 'Description' (Automatic Assignment). Below this is a 'Case' section with a redacted name and a description in Albanian. At the bottom, a red circle highlights the 'Send a message...' button.

9. Integrimi në platforma dhe baza të dhënash të tjera

Përmirësimet e fundit në vitin 2024 ofrojnë mundësinë për të lidhur Platformën me baza të dhënash dhe sisteme raportimi të tjera, përfshirë uebfaqe të ndryshme institucionale ose edhe databaza të reja që mund të krijohen, duke lehtësuar shkëmbimin e të dhënave dhe integrimin, gjithmonë duke ofruar mbrojtje të të dhënave me operacione gjurmuese. Kjo përmirëson aftësinë e Platformës për të kontribuar në kornizën më të gjerë të monitorimit dhe raportimit të çështjeve të diskriminimit dhe të drejtave të njeriut.

8. PROMOVIMI I PLATFORMËS KOMBËTARE PËR MBROJTJE NGA DISKRIMINIMI PËR KOMUNITETET ROM, ASHKALI DHE EGJIPTIAN

Përgjatë vitit 2024, ZQM/ZKM së bashku me partnerët, respektivisht organizatën Advancing Together, ka ndërmarrë një seri të sesioneve informuese dhe trajnimeve për të drejtat e njeriut dhe promovimin e punës së Platformës.

Sesionet informuese që kanë pasur për fokus edhe promovimin e punës së Platformës, përgjatë vitit 2024, janë ndër të tjera:

- Më 18 nëntor 2024, në Graçanicë është mbajtur sesioni informues mbi drejtat e njeriut dhe Platformën kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian;
- Më 22 nëntor 2024, në Prishtinë është mbajtur trajnimi mbi Kornizën e treguesve për monitorimin e zbatimit të Ligjit nr. 05/L-021 për Mbrojtjen nga Diskriminimi, lidhur me identifikimin dhe raportimin mbi diskriminimin, përfshirë gjuhën e urrejtjes dhe krimin e urrejtjes;
- Më 9 dhjetor 2024, në Lipjan është mbajtur sesioni informues mbi drejtat e njeriut dhe Platformën kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian;
- Më 16 dhjetor 2024, në Gjakovë është mbajtur trajnimi mbi Kornizën e treguesve për monitorimin e zbatimit të Ligjit nr. 05/L-021 për Mbrojtjen nga Diskriminimi, lidhur me identifikimin dhe raportimin mbi diskriminimin, përfshirë gjuhën e urrejtjes dhe krimin e urrejtjes.

Në kuadër të takimeve informuese, përveç tjerash ka pasur edhe **përfaqësues të komuniteteve joshumicë, rom, ashkali dhe egjiptian**, të cilët janë njohur nga afër me punën e Platformës, sukseset, rastet e raportuara dhe avancimet të cilat janë bërë në vitin 2024.

Po ashtu, në kuadër të angazhimit për luftimin e diskriminimit dhe promovimin e barazisë, u organizuan një seri trajnimesh për zyrtarët publikë, duke synuar rritjen e vetëdijes në trajtimin e fenomenit të antigjipsizmit. Këto trajnime u realizuan në bashkëpunim me Institutin e Kosovës për Administratë Publike (IKAP) dhe Projektin “Drejtësia Sociale për Romët, Ashkalinjtë dhe Egjiptianët në Kosovë”. Në total, 163 zyrtarë publikë morën pjesë në këto trajnime, të cilat kishin si objekt kryesor promovimin e Platformës. Pjesëmarrësit, ndër të tjerash, u trajnuan për t’i identifikuar dhe luftuar stereotipat dhe paragjykimet ndaj grupeve të caktuara, si dhe për të zbatuar politika dhe praktika që respektojnë të drejtat e njeriut dhe barazinë. Ndër të tjerash, u organizuan edhe 55 sesione informuese me publikun e gjerë, të cilat kanë për qëllim të rrisin ndërgjegjësimin e qytetarëve mbi antiziganizmin si një formë specifike e racizmit; si dhe të promovohet qëllimi dhe suksesi i vazhdueshëm i platformës përkatëse..

9. FUNKSIONIMI I MEKANIZMAVE PËR MBROJTJE NGA DISKRIMINIMI DHE LUFTIMIN E TIJ PËRMES PLATFORMËS KOMBËTARE PËR MBROJTJE NGA DISKRIMINIMI PËR KOMUNITETET ROM, ASHKALI DHE EGJIPTIAN

Rastet e raportuara në Platformë që nga fillimi i punës së saj janë trajtuar sipas një metodologjie të punës që ndjek logjikën e institucioneve kompetente sipas LMD-së dhe institucioneve që përcaktohen me ligjet e veçanta. Të gjitha rastet tek institucionet janë punuar nga ekipi profesional i Platformës dhe janë adresuar nga Grupi Teknik, që kryesohet nga Zyra për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe kundër Diskriminimit/Zyra e Kryeministrit.

Me rastin e raportimit, Platforma, sipas rregullave të vendosura nga Grupi Teknik, analizon rastin dhe për secilin rast përgatit një raport analitik, duke dhënë rekomandime, përfshirë edhe institucionet në të cilat duhet të adresohet rasti. Ekipi profesional i Platformës dhe Grupi Teknik fillimisht i kanë adresuar të gjitha rastet tek institucionet në të cilat ka ndodhur diskriminimi, me qëllim të parandalimit të tyre, si dhe tek institucionet tjera kompetente për luftimin e diskriminimit sipas LMD-së.

Në kuadër të bashkëpunimit ndërinstitutional, në disa raste ka pasur efikasitet të kënaqshëm në trajtimin e rasteve nga disa prej institucioneve. Si shembull i tillë mund të përmendet Ministria e Punëve të Brendshme (MPB), e cila në mënyrë profesionale ka trajtuar rastet e adresuara nga Platforma.⁴¹ Po ashtu, në rastin e diskriminimit të fëmijëve në një shkollë në komunën e Prizrenit, Platforma ka pranuar përgjigje të shpejtë, brenda 24 orëve, nga Drejtoria Komunale e Arsimit, për trajtimin rastit dhe parandalimin e diskriminimit.⁴²

Ndërsa, në rastet e diskriminimit që kanë ndodhur në komunën e Fushë-Kosovës, ndonëse ekipi i Platformës ka ndërmarrë veprime të menjëhershme, është vërejtur një vonesë në kthimin e përgjigjeve nga Komuna e Fushë-Kosovës, dhe përgjigjet e pranuar nuk kanë qenë adekuate dhe nuk kanë sqaruar çështjet e ngritura nga ekipi i Platformës.⁴³

⁴¹ Rastet, M.K., M.B., B.B. dhe D.I.

⁴² Rasti i raportuar nga N.GJ.

⁴³ Rasti i raportuar nga E.G. dhe rasti ku e diskriminuar është E.K.

Për sa i takon rasteve të raportuara tek Avokati i Popullit, edhe pse kërkesat ishin adresuar që nga muaji prill 2023, ekipi i Platformës dhe Grupi Teknik nuk kishte marrë përgjigje në lidhje me këto raste edhe pse ka kaluar afati prej 6 muajve për hetimin e rastit, siç përcaktohet në rregulloren e punës së Avokatit të Popullit.⁴⁴ Megjithatë, në njërin nga rastet e raportuara më 2023, Avokati i Popullit ka dalë me rekomandime duke e konstatuar diskriminimin e 25 fëmijëve romë dhe ashkali, të cilëve u është mohuar e drejta për arsim.

Duhet theksohet që Avokati i Popullit ka trajtuar me një përkushtim të madh rastin e paraqitur nga I.S., lidhur me identifikimin që Policia e Kosovës e ka bërë për etninë e të dyshuarve në komunikatat dhe njoftimet publike.

Ndërkaq është evidente procedura e trajtimit të rasteve nga gjykata, ndonëse është obligim ligjor sipas nenit 16.9 të LMD-së që të trajtohen me prioritet, nuk është bërë një gjë e tillë.⁴⁵

Inspektorati i Arsimit, në trajtimin e diskriminimit që ka ndodhur në komunën e Fushë-Kosovës, ka kthyer përgjigje brenda ditës, duke njoftuar Platformën për ndërmarrjen e veprimeve lidhur me rastin si dhe ka dalë me raport dhe rekomandime në lidhje me rastin e raportuar.⁴⁶ Në bazë të statusit të rasteve, në kuptimin e trajtimit të tyre, përveç rasteve të mbyllura dhe të përfunduara nga Platforma ose të përfunduara me një vendim të institucioneve, ka edhe raste që janë raportuara në mënyrë anonime ose janë në procedurë të trajtimit nga institucionet.

Është evidente të theksohet një bashkëpunim i rëndësishëm i Platformës me Avokatin e Popullit, Gjykatën Themelore në Prizren, Qendrat për Punë Sociale, Policinë e Kosovës, dhe, ndër të tjerash, Agjencinë e Statistikave të Kosovës, në emër të efikasitetit të trajtimit të rasteve të raportuara në Platformë gjatë vitit 2024.

Tabela e mëposhtme pasqyron gjendjen e bashkëpunimit ndërinstitutional në menaxhimin e rasteve të raportuara në Platformë për 26 muaj të punës së saj, respektivisht deri më 31 dhjetor 2024.

⁴⁴ Rastet e Platformës të dorëzuara në Institucionin e Avokatit të Popullit dhe të regjistruara me numër 331/2023 dhe 332/2023 por edhe rastet e tjera.

⁴⁵ Raporti i Vlerësimit Ex-Post për Ligjin nr. 05/L-021 për Mbrojtjen nga Diskriminimi është miratuar në Mbledhjen e 159-të të Qeverisë së Republikës së Kosovës, me Vendim nr. 05/159, të datës 13.09.2023, f. 13.

⁴⁶ Rasti E.K., i raportuar nga E.G., është duke u trajtuar me prioritet nga Inspektorati i Arsimit, sipas përgjigjeve të pranuara nga sekretariati i Grupit Teknik/Zyra për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe kundër Diskriminimit/Zyra e Kryeministrit.

Rastet e Platformës sipas institucionit dhe statusit procedural të trajtimit të rastit në periudhën qershor 2022-dhjetor 2024

Institucioni që është duke e trajtuar rastin	Numri	Procedura/statusi i rastit që është duke u trajtuar
Avokati i Popullit	1	I trajtuar me raport ex-officio datë 18.11.2023 ⁴⁷ .
Avokati i Popullit	1	Nuk ka raport ose rekomandim.
Avokati i Popullit	1	Raport në rastin nr. 637/2023, datë 28.05.2024.
Avokati i Popullit	1	Ka dhënë përgjigje.
Avokati i Popullit dhe Inspektorati i Arsimit	1	Nuk ka një vendim nga Inspektorati ose Avokati i Popullit.
Gjykata Themelore në Prizren	1	Aktgjykimi Cnr. 1791/2023, datë 02.08.2024.
Gjykata Themelore në Prishtinë	1	Nuk ka akoma vendim të shkallës së parë.
Gjykata Themelore në Prishtinë	1	Është vërtetuar diskriminimi indirekt me aktgjykim të gjykatës.
Inspektorati i Arsimit dhe Avokati i Popullit	1	Duke u trajtuar dhe nuk ka ende vendim përfundimtar.
Komuna Prizren/Drejtorja e Arsimit	1	Rasti i përfunduar/parandalim i diskriminimit.
Ministria e Punëve të Brendshme/Agjencia e Regjistrimit Civil	4	Të përfunduara/nuk ka diskriminim.
Policia e Kosovës/Prishtinë	2	Në procedurë të hetimit.
Prokurori i Shtetit	1	Në trajtim të kallëzimit penal.
Universiteti i Gjakovës	1	I trajtuar nga Universiteti.
Agjencia e Statistikave të Kosovës	1	Në pritje të trajtimit.
Raste të regjistruara në Platformë	25	Rastet vetëm janë regjistruar dhe nuk kanë rezultuar si diskriminuese për shkak të mungesës së informacionit të raportuar në Platformë, sipas sqarimeve të dhëna në raport.
Rastet e adresuara si martesë të hershme	2	Janë marrë përgjigjet nga institucionet, Policia dhe QPS-të.
Raste në pritje të trajtimit nga Platforma	1	Pritet të dërgohet në adresim tek Avokati i Popullit pas marrjes së përgjigjes nga institucioni privat.
Raste të raportuara dhe të adresuara nga të gjitha institucionet	3	Këto raste janë adresuar me përgjigje konkrete nga institucionet përkatëse.
Raste të tjera që nuk kanë rezultuar me diskriminim	25	Rastet e tilla janë regjistruar por: 1. nuk kanë rezultuar me diskriminim, 2. janë anonime dhe 3. nuk ka informacione.
Rast i regjistruar për të cilin Platforma nuk është kompetente.	1	Raportuesi nuk i përkiste komuniteteve rom, ashkali ose egjiptian.
52 RASTE		

⁴⁷ Rasti i ngjashëm është trajtuar edhe nga Platforma dhe i njëjti është paraqitur tek Avokati i Popullit.

10. RASTET E TRAJTUARA NGA INSTITUCIONET DHE PASQYRIMI I TRI (3) STORIEVE TË SUKSESIT

Nga të gjitha rastet e trajtuara në kohët e fundit, në vazhdim do të veçohen dy raste të cilat mund të konsiderohen storie të suksesit e që kanë të bëjnë me vërtetimin, parandalimin dhe luftimin e diskriminimit. Rastet janë si vijon:

1. Rasti A.P., në të cilin rast gjykata kompetente nxjerr aktgjykim për realizimin e të drejtës së tij;
2. Rasti i diskriminimit të 25 fëmijëve të komuniteteve rom dhe ashkali në Fushë-Kosovë;
3. Rasti i kthimit në shkollë të nxënësës nga Fushë-Kosova.

10.1. Rasti A.P. dhe lirimi i pronës me aktgjykim të gjykatës

A.P. është pjesëtar i komunitetit ashkali dhe jeton në Prizren. Ai ka ndarë një rast i cili ka qenë shqetësim për të dhe familjen e tij. Rasti ka pasur të bëjë me lokalit të tij afarist në një lagje të Prizrenit, në të cilin ishte duke e ushtruar veprimtarinë një person fizik për disa vite. A.P. kishte refuzuar që ta vazhdonte bashkëpunimin dhe kishte kërkuar lirimin e lokalit të tij. Personi fizik, për muaj me radhë kishte refuzuar lirimin e lokalit të A.P. duke e pamundësuar qasjen e A.P. në lokal dhe madje duke mos i paguar fare as qira.

Ekipi profesional i Platformës ishte takuar disa herë me A.P. dhe kishte mbajtur kontakte të vazhdueshme me të. A.P., me ndihmën e Platformës, rastin e kishte adresuar në Prokurorinë e Prizrenit si dhe në gjykatën kompetente.

Pas një pune të vazhdueshme dhe komunikimi me gjykatën kompetente dhe kryetaren e Gjykatës në Prizren, rasti ka përfunduar me sukses dhe Gjykata ka vendosur që ta obligojë personin fizik që ta lirojë lokalit afarist të A.P. Lidhur me këtë, Gjykata Themelore në Prizren, Departamenti i Përgjithshëm-Divizioni Civil ka vendosur me Aktgjykimin Cnr. 1791/2023, datë 02.08.2024. Më datë 05.09.2024, në adresë të sekretariatit të Grupit Teknik, pala A.P. ka dërguar mesazhin falënderues me përmbajtjen si në vijim: ***"Përmes kësaj shkrese desha të ju falënderoj për ndihmën e dhënë në zgjidhjen e rastit tim dhe punën që keni bërë ju, për të gjetur një zgjidhje për rastin tim të uzurpimit të lokalit. Tash rasti ka marrë një përfundim dhe edhe njëherë faleminderit shumë nga ana juaj"***.

10.2. Rasti i 25 fëmijëve romë dhe ashkali në Fushë-Kosovë, dhe vërtetimi i diskriminimit të tyre

25 fëmijëve të komuniteteve rom dhe ashkali iu është mohuar vazhdimi i mësimin alternativ nga një shkollë në komunën e Fushë-Kosovës. Rasti ka ndodhur në vitin 2021, dhe është adresuar nga Platforma në vitin 2023, pas raportimit nga TdhK, pasi vetë TdhK ka mbështetur mësimin

alternativ të këtyre fëmijëve në shkollën “Selman Riza” në Fushë-Kosovë. Rasti është adresuar në Inspektoratin e Arsimit dhe tek Avokati i Popullit. Nga Inspektorati i Arsimit nuk është marrë asnjë përgjigje, kurse Avokati i Popullit e ka regjistruar këtë rast në prill të vitit 2023. Pra, lidhur me këtë rast, Avokati i Popullit ka nxjerrë raportin nr. 637/2023, ku ka konstatuar diskriminimin dhe shkeljen e të drejtave të njeriut, respektivisht nxënësve (fëmijëve), dhe ka urdhëruar Komunën e Fushë-Kosovës për marrjen e masave. Rasti ka rezultuar me sukses dhe njoftimi për këtë rast ka ardhur në vitin 2024.

Rasti përkatës konsiderohet një storie suksesi, për shkak se raporti i Avokatit të Popullit nr. 637/2023 ka dhënë rekomandime konkrete për Komunën e Fushë-Kosovës, dhe këto rekomandime janë:

- T'i ndërmarrë të gjitha masat që t'ia mundësojë arsimimin në bazë të nevojave të tyre që kanë, duke pasur parasysh interesin më të mirë të tyre;
- Të organizojë plane mësimore të veçanta për fëmijët që braktisin shkollën ose që nuk kanë frekuentuar asnjëherë shkollën, apo për fëmijët që kthehen nga qëndrimi jashtë vendit, me qëllim të integritimit të tyre në sistemin kombëtar të arsimit sipas Ligjit për Arsimin e Lartë të Kosovës.

10.3. Rasti i nxënës në SHMFU ‘Selman Riza’ në Fushë-Kosovë

Rasti është raportuar në komunën e Fushë-Kosovës, ku në një shkollë fillore (shkolla ‘Selman Riza’) të kësaj komune, një nxënëseje të klasës VI i është mohuar vazhdimi i shkollimit nga ana e drejtorit të shkollës, me arsyetimin e përsëritjes së vitit shkollor. Rasti, me pëlqimin e prindërve, është adresuar në Inspektoratin e Arsimit dhe Platforma ka marrë përgjigje dhe Inspektorati ka rekomanduar masë disiplinore ndaj drejtorit të shkollës si dhe rasti është adresuar me sukses. Inspektorati i Arsimit ka obliguar Drejtorinë për kthimin e nxënësës së komunitetit rom në shkollë. Më 30 janar 2025, drejtori i shkollës ‘Selman Riza’ ka informuar se nxënësja dhe vëllai i saj, në zbatim të vendimit të Inspektoratit, janë kthyer në shkollë dhe se kanë kaluar fazën e provimeve, si dhe nga 1 shtatori do të jenë nxënës të rregullt të shkollës.

10. PËRFUNDIMET DHE REKOMANDIMET

Platforma kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian ka trajtuar me sukses 52 raste të diskriminimit brenda 30 muajve të funksionimit. Këto raste përfshijnë forma të ndryshme të diskriminimit, individual dhe kolektiv, në përputhje me ligjin ekzistues për mbrojtjen nga diskriminimi. Platforma, e menaxhuar nga Zyra për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe kundër Diskriminimit/Zyra e Kryeministrit, përbëhet nga një ekip profesional i përkushtuar për trajtimin e këtyre rasteve. Çdo rast i raportuar është analizuar tërësisht dhe për çdo rast janë vendosur kontakte me institucionet përkatëse të përfshira në diskriminim. Pas analizës ligjore, rastet zakonisht i janë përcjellë institucioneve përgjegjëse për veprime të mëtejshme.

Ka qenë i dukshëm progresi i vazhdueshëm që ka arritur Platforma në numrin e raportimit të rasteve, përfshirë edhe trajtimin e tyre. Kjo mund të shihet edhe me faktin se në qershor të vitit 2023, numri i rasteve të raportuara në Platformë ka qenë 23, kurse për 5 muaj, deri në nëntor 2023, ky numër është rritur në 39, që nënkupton 16 raste më shumë, kurse në vitin 2024 kanë qenë 13 raste, me vetëm një rast anonim,

Është thelbësore të theksohet se trajtimi i rasteve të diskriminimit përmes Platformës dhe drejtimi i tyre tek institucionet përkatëse ndjekë një procedurë hetimore që kërkon kohë. Pavarësisht kësaj, pjesëtarët e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian nuk duhet të dekurajohen nga raportimi i rasteve. Përkundrazi, Platforma duhet konsideruar si një mekanizëm shtesë që i mbështetë këto komunitete në luftën e tyre kundër diskriminimit.

Pavarësisht përpjekjeve dhe angazhimit të bërë nga ekipi në Platformë, Grupi Teknik dhe akterët relevantë, numri i rasteve anonime që raportohen dhe për të cilat nuk dorëzohen prova ka mbetur në nivel të njëjtë. Deri më 1 nëntor 2023 janë regjistruar gjithsej 17 raste anonime, duke treguar një vazhdimësi të trendit të mëparshëm. Megjithatë, ka pasur progres në këtë aspekt, për shkak se në vitin 2024 është paraqitur vetëm një rast anonim.

Krahas raportimeve dhe trajtimit të rasteve deri më 15 nëntor 2023, duhet theksuar që përgjatë vitit 2024, numri i rasteve të trajtuara me sukses është rritur mbi 100%, respektivisht në 18 raste gjithsej, nga 7 sa ishin deri më 15 nëntor 2023. Efikasiteti i trajtimit me sukses të rasteve në vitin 2024 ka qenë dukshëm më i madh.

Për dallim nga raportimi i fundit në vitin 2023, numri i vizitorëve në Platformë për vitin 2024 është rritur në 6,600, ndërsa numri i llogarive aktive është rritur për 199 të tilla, gjë që tregon një frekuentim të madh të këtij mekanizmi.

Prej të gjitha rasteve të raportuara është evidente që dy raste të trajtuara nga Platforma kanë përfunduar me aktgjykim për vërtetimin e diskriminimit. Ky përbën një sukses të Grupit Teknik, Zyrës për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe kundër Diskriminimit/Zyra e Kryeministrit dhe Platformës, për shkak se në praktikën gjyqësore të rralla janë rastet që përfundojnë me aktgjykim të gjykatës, i cili vërteton diskriminimin.

Një fokus të rëndësishëm në përfundimet e këtij raporti duhet të zënë edhe avancimet teknike të Platformës, të cilat janë paraqitur, dhe të njëjtat kanë disa efekte pozitive si në vijim:

Rritje të efikasitetit: Njoftimet automatike dhe proceset e thjeshtuara reduktojnë kohën e reagimit dhe ngarkesën administrative.

Përmirësim të përvojës së përdoruesve: Një ndërfaqe e ridizajnuar dhe opsionet e zgjeruara të raportimit e bëjnë më të lehtë për përdoruesit të navigojnë dhe të dorëzojnë raporte të detajuara.

Analizë të përmirësuar të të dhënave: Mundësia për të eksportuar të dhëna dhe për të gjeneruar raporte statistikore ofron informacione të vlefshme mbi trendet dhe modelet e rasteve të diskriminimit.

Privatësi dhe siguri më të lartë: Veçoritë për komunikim të sigurt rrisin konfidencialitetin e ndërveprimeve me përdoruesit, duke ndërtuar besim brenda komuniteteve të marginalizuara.

Integrim më të gjerë: Lidhja e platformës me sisteme të tjera mundëson gjithëpërfshirje.

Duke u bazuar në atë çfarë është theksuar më sipër, në vijim mund të japim këto rekomandime:

1. Zyra për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe kundër Diskriminimit/Zyra e Kryeministrit të vazhdojë me fushata që inkurajojnë raportimin e sa më shumë rasteve në Platformë dhe të inkurajojë raportimin e rasteve të reja.
2. Organizatat e shoqërisë civile dhe Zyra për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe kundër Diskriminimit/Zyra e Kryeministrit, bashkërisht duhet të vazhdojnë të ndërmarrin fushata të vazhdueshme për t'i vetëdijësuar komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian për rëndësinë e raportimit të rasteve. Kjo është e nevojshme, marrë parasysh numrin më të vogël të rasteve të raportuara në vitin 2024 në krahasim me vitin 2023.
3. Grupi Teknik dhe Zyra për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe kundër Diskriminimit/Zyra e Kryeministrit duhet të vazhdojnë të organizojnë sesione informuese me komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian për të parë situatën e tyre në terren dhe të organizojnë sesione informuese për t'ua treguar qytetarëve romë, ashkali dhe egjiptianë rolin e tyre.
4. Grupi Teknik dhe Zyra për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe kundër Diskriminimit/Zyra e Kryeministrit, në bashkëpunim me komunat, të komunikojnë me komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian për të marrë opinionet e tyre lidhur me përmirësimin dhe avancimin e Platformës për raportimin e rasteve. Të përfshijnë qytetarët romë, ashkali dhe egjiptianë në procese të rëndësishme që lidhen me mbrojtjen dhe avancimin e të drejtave të tyre, ashtu që të ndikojnë në rritjen e besimit ndaj këtyre institucioneve në mesin e

komuniteteve përkatëse dhe uljen e numrit të rasteve anonime të raportuara në Grupin Teknik përmes Platformës.

5. Grupi Teknik dhe Zyra për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe kundër Diskriminimit/Zyra e Kryeministrit, përmes Platformës, të vazhdojnë t'i monitorojë rastet në proces deri në përfundimin e tyre dhe trajtimin nga ana e institucioneve kompetente.
6. Qasja e nxënësve romë, ashkali dhe egjiptianë në arsim të mundësohet përmes mësimit plotësues dhe alternativ. Komuna e Fushë-Kosovës t'i zbatojë rekomandimet që kanë dalë nga Raporti i Avokatit të Popullit, nr. 637/2023.
7. Grupi Teknik duhet të vazhdojë të avokojë dhe të ndërmarrë veprime përkatëse, në mënyrë që edhe institucionet e tjera, përveç Avokatit të Popullit, t'i trajtojnë me urgjencë rastet e diskriminimit të raportuara në Platformë.
8. Grupi Teknik të shqyrtojë mundësinë që, në kuadër të mbrojtjes nga diskriminimi për komunitetet joshumicë rom, ashkali dhe egjiptian, përmes Platformës dhe Agjencisë për Ndihmë Juridike Falas (ANJF), t'i referojë të gjitha rastet që kanë nevojë për ndihmë juridike falas në ANJF.
9. Të trajtohen me seriozitet të veçantë rastet e fëmijëve të komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian, të cilët janë në situatë rruge. Të ketë një reagim më të lartë institucional dhe mobilizim të mekanizmave përkatës për adresimin e këtij problemi në nivel më të lartë, dhe Grupi Teknik dhe organizatat e shoqërisë civile të ndërmarrin veprime konkrete për këtë.
10. Kur ka raste të cilat raportohen në Platformë e nuk kanë të bëjnë me diskriminim, palët të udhëzohen për ndihmë juridike falas kur vlerësohet se palës raportuese i duhet ndihmë juridike falas. Grupi Teknik të komunikojë me ANJF-në lidhur me zhvillimin e këtij aspekti.
11. Të ngrihet në nivel më të lartë shqetësimi për fëmijët e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian të cilët nuk kanë kujdes prindëror dhe gjenden shpesh në situata diskriminuese. Të diskutohet kjo çështje në mes të Grupit Teknik dhe akterëve përkatës si dhe organizatave të shoqërisë civile që përfaqësojnë komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian.
12. Shkelja e të drejtave dhe diskriminimi nga ana e sektorit privat të adresohet në mënyrë më efikase nga ana e institucioneve kompetente, duke pasur parasysh që pjesëtarët e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian diskriminohen në masë të madhe nga sektori privat, dhe kjo çështje të jetë një temë e diskutimit në njërin nga takimet e Grupit Teknik për vitin 2025.
13. Zyra për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe kundër Diskriminimit/Zyra e Kryeministrit dhe Grupi Teknik të vazhdojnë t'i trajtojnë dhe adresojnë të gjitha rastet e raportuara në Platformën kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian.
14. Grupi Teknik t'i drejtohet herë pas herë me shkresa dhe kërkesa të gjitha institucioneve kompetente që zbatojnë LMD-në, më qëllim të riinformimit për punën e Platformës, dhe të kërkojë nga institucionet përkatëse që rastet që adresohen nga Platforma në këto kushte ligjore të trajtohen me prioritet, me qëllim që të ndalen pasojat e mundshme që mund të shkaktohen nga diskriminimi ndaj komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian, gjithnjë duke ruajtur pavarësinë e institucioneve përkatëse.
15. Rekomandohet për të gjithë raportuesit e rasteve të diskriminimit që, nëse të njëjtit nuk dëshirojnë ta raportojnë rastin me të dhënat e tyre (emri dhe mbiemri), ata mund të lënë

vetëm një kontakt të emailit ose telefonit, në mënyrë që ekipi i Platformës t'i kontaktojë ata për të adresuar rastin e tyre në mënyrë anonime dhe duke mbrojtur të dhënat e tyre, sipas kërkesës. Ky rekomandim të plotësohet përmes fushatave dhe sesioneve informuese përmes Grupit Teknik, Zyrës për Qeverisje të Mirë, të Drejtat e Njeriut, Mundësi të Barabarta dhe kundër Diskriminimit/Zyra e Kryeministrit, komunave dhe institucioneve tjera relevante, sipas LMD-së.

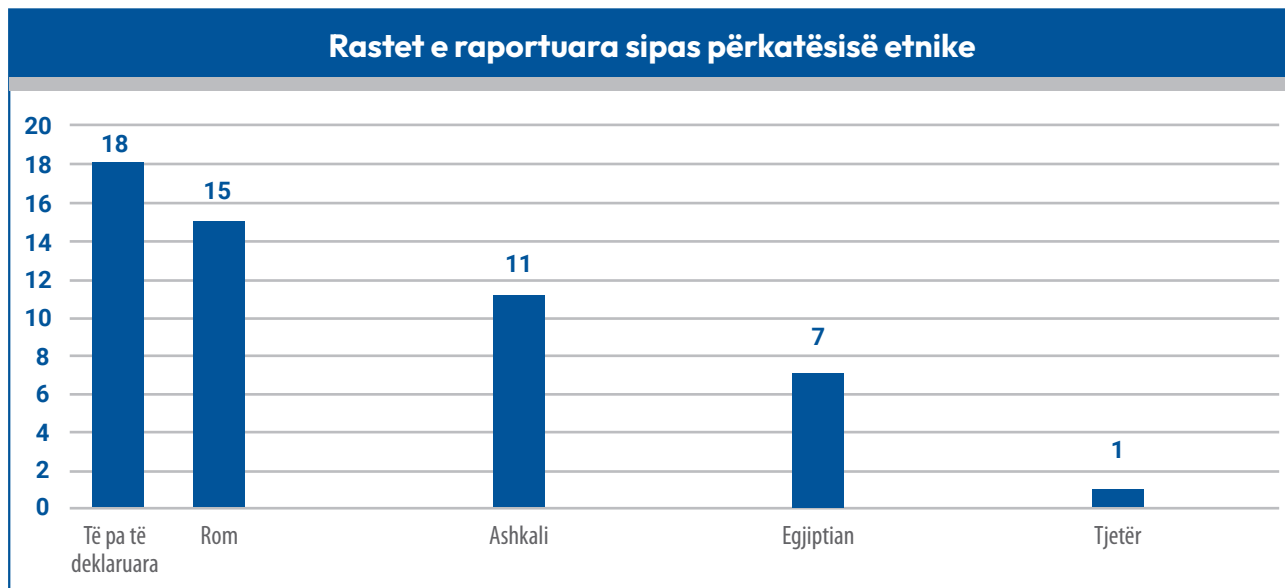
- 16.** Rekomandohet që ZQM-ja dhe OJQ-të përkatëse që mbrojnë dhe promovojnë të drejtat e komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian t'i intensifikojnë veprimet për takime me fokus grupe, me OJQ lokale dhe pjesëtar të komuniteteve, për t'i identifikuar rastet e reja.
- 17.** ZQM-ja dhe anëtarët e Grupit Teknik, në koordinim me OJQ-të përkatëse, të vazhdojnë me takime avokuese për promovimin e Platformës, në mënyrë që ta bëjnë më të lehtë dhe të besueshëm raportimin e rasteve, duke pasur parasysh edhe trashëgiminë dhe sukseset e arritura deri në fund të vitit 2024.

Edhe pse disa nga rekomandimet mbeten të njëjta me raportin e publikuar në dhjetor 2023, konsiderohet dhe vlerësohet që të njëjtat duhet të mbesin, për shkak se ato vazhdojnë të jenë të vlefshme edhe aktualisht, më qëllim që projekti i Platformës kombëtare për mbrojtje nga diskriminimi për komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian të vazhdojë përpara në mënyrë edhe më të suksesshme.

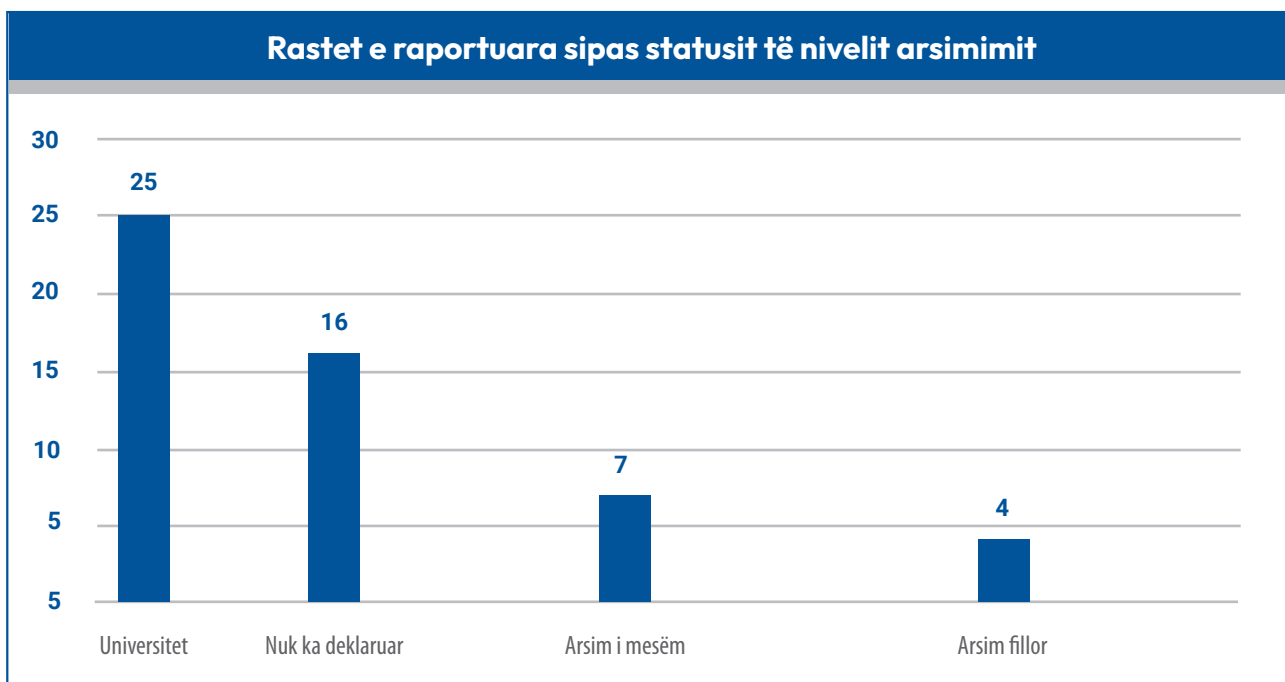
SHTOJCA:

PLATFORMA KOMBËTARE PËR MBROJTJEN E DISKRIMINIMIT PËR KOMUNITETET ROM, ASHKALI DHE EGJIPTIAN E PARAQITUR NË STATISTIKA

I.

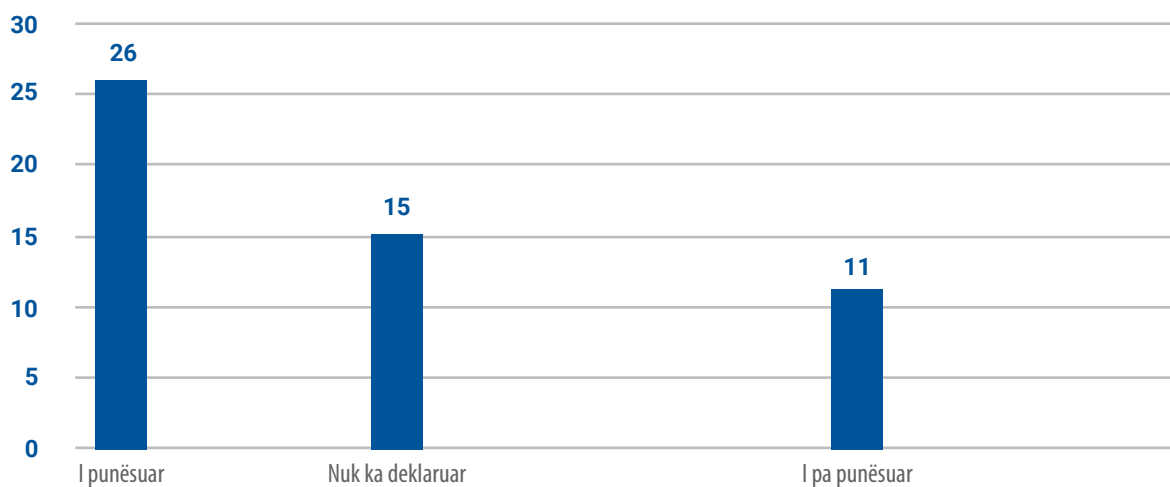

II.

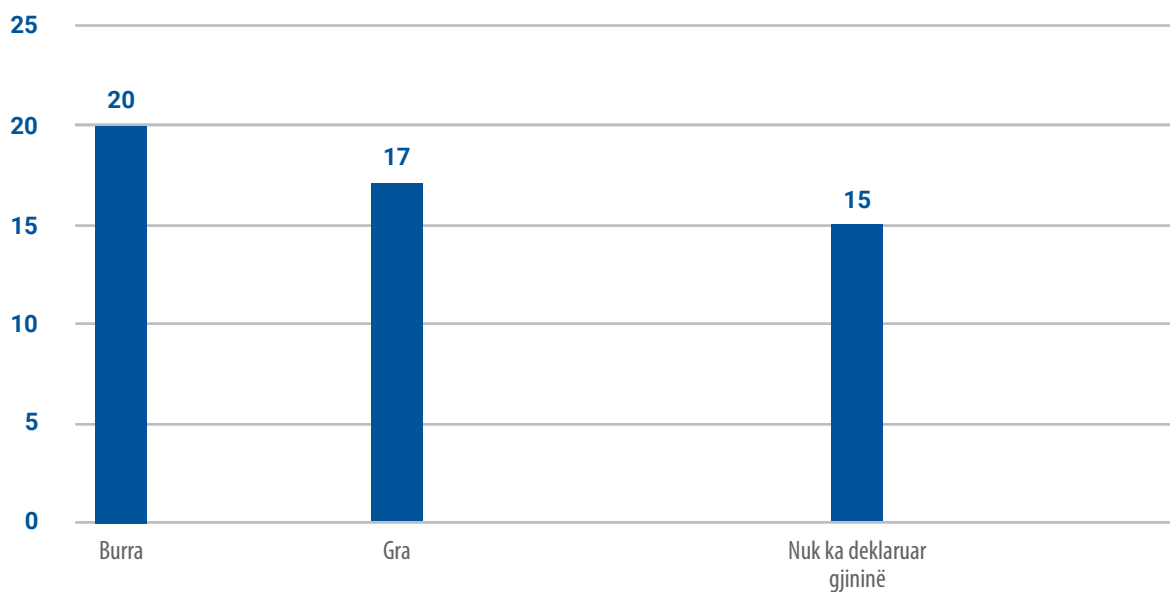
III.

Rastet e raportuara sipas statusit të punësimit

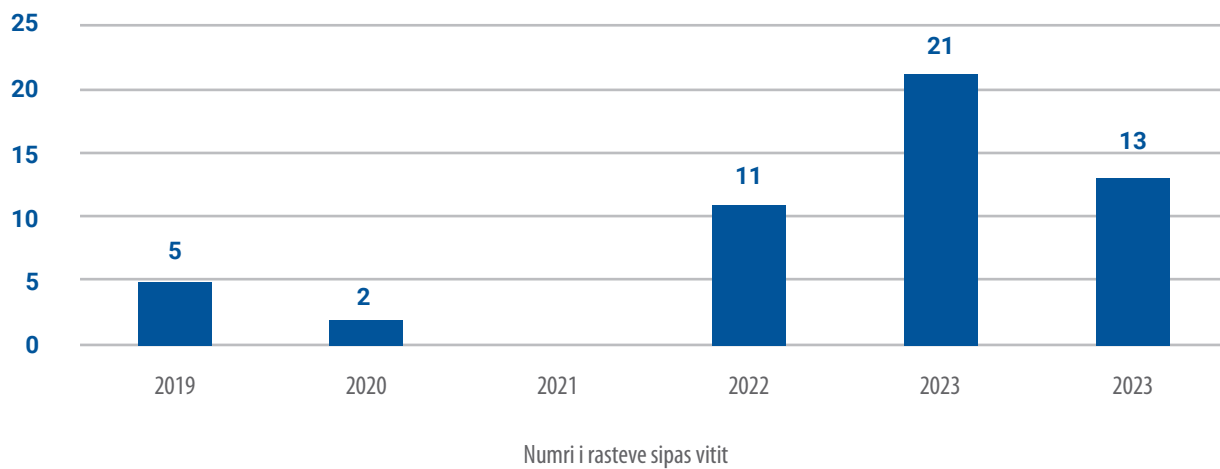
IV.

Rastet e raportuara sipas gjinisë

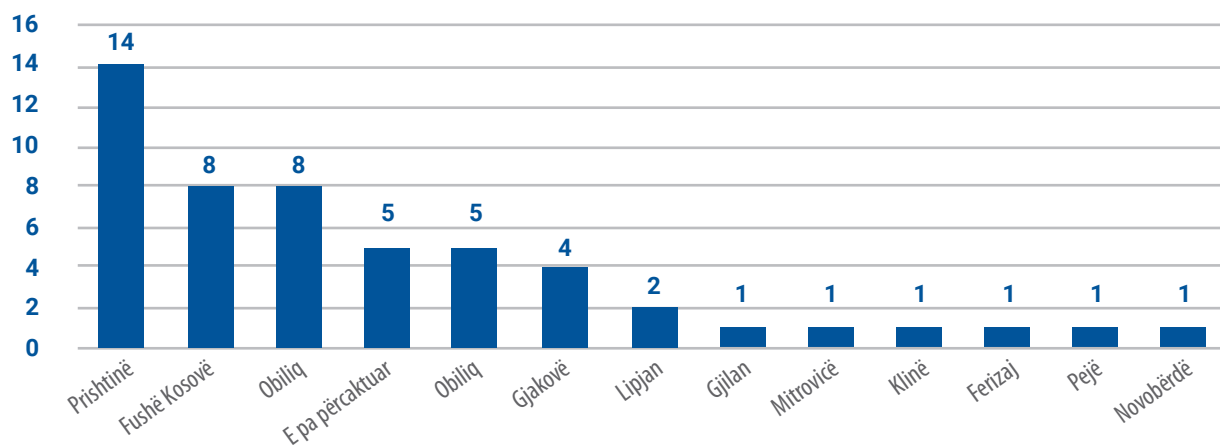
V.

Rastet e diskriminimit ndaj komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian të raportuara sipas viteve

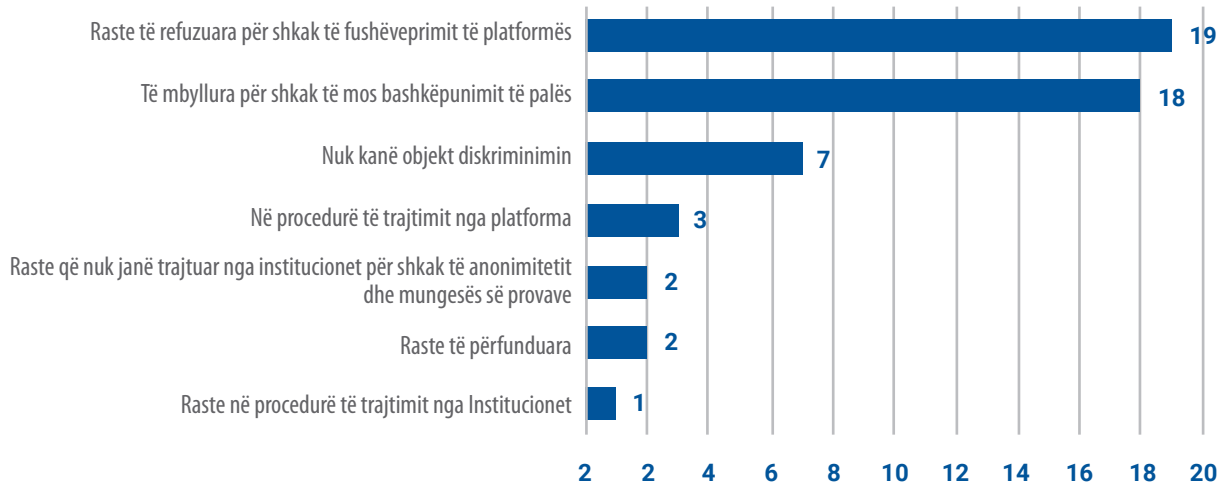
VI.

Rastet e raportuara sipas komunës ku ka ndodhur diskriminimi

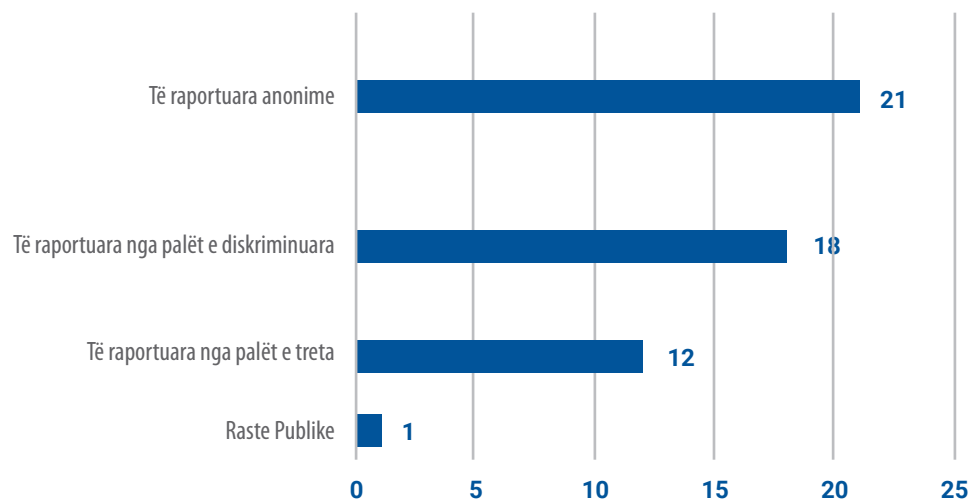
VII.

Rastet e raportuara sipas komunës ku ka ndodhur diskriminimi

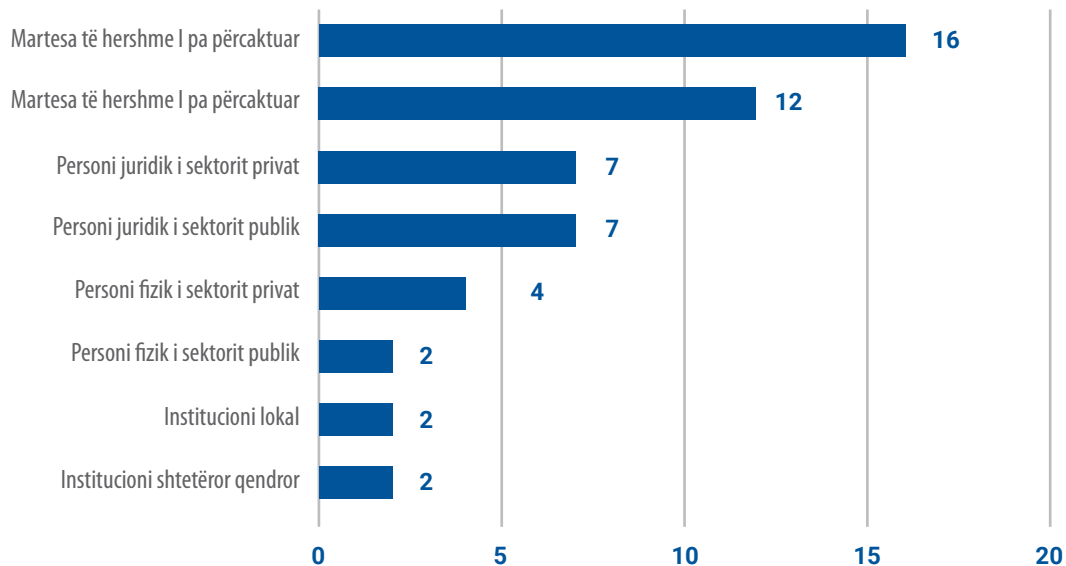
VIII.

Rastet e raportuara sipas statusit të personit që ka raportuar rastin

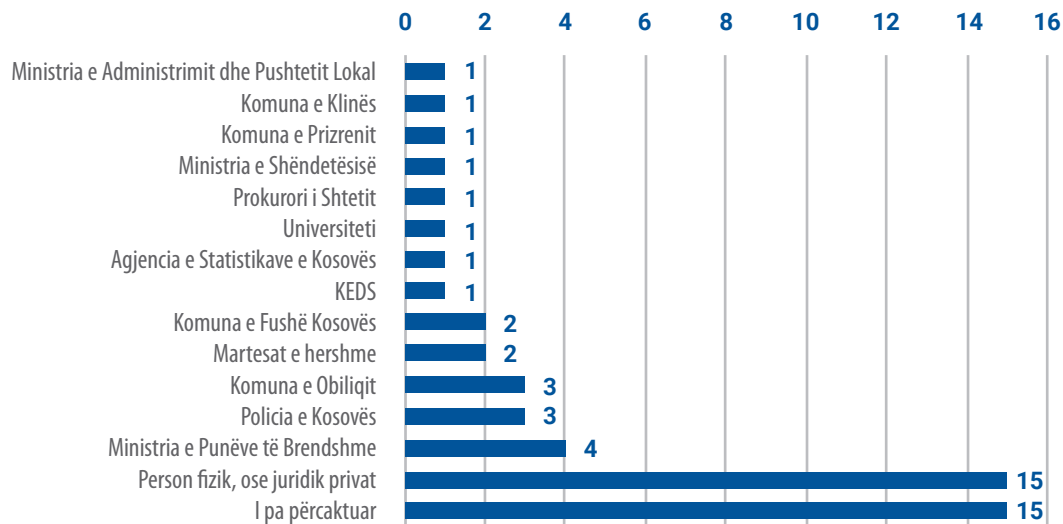
IX.

Rastet e raportuara në platformë sipas subjektit ndaj të cilave zbatohet Ligji për Mbrojtje nga Diskriminimi (neni 2.1)

X.

Rastet e raportuara në platformë sipas autoritetit publik të përfshirë në diskriminim

VOICE OF ROMA, ASHKALI
AND EGYPTIANS IN KOSOVO

Terre des hommes
Ndihmë për fëmijët.

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

**Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC**